

Debesuota, lietinga.
Saulė teka 5:15, leidžiasi 8:26.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LV

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Šeštadienis, Birželio-June 15 d., 1974 m.

Kaina 15c

141

PREZIDENTAS NIXONAS SAUDI ARABIJOJE

ITALIJOS PREZIDENTAS NERANDA ŽMOGAUS, KURIS NORĖTŲ VALDŽIOS

ROMA. — Italijos prezidentas Giovanni Leone, pasitaręs su politinių partijų vadais ir buvusiais Italijos prezidentais, pranešė pasitraukusiam premjerui Rumorui, kad jis nepriima jo atsišalinimo pareiškimo ir pareikalavo, kad jis eitų pareigas toliau. Šitoks įvykis Italijoje yra gana retas ir taip įvyko todėl, kad jokia politinė partija nenori paimti valdžios vairo šiose ekonominės krizės dienose. Visi politikai supranta, kad tik griežtos ir nepopuliaros priemonės gali Italiją išgelbėti. Niekas nenori imtis šio darbo, nes joms pakelimo, importų suvaržymo, kreditų apribojimo, nes gyventojams tokios priemonės nepatiktų.

Premjerui Rumorui teks vėl derėtis su savo koalicijos nariais ir bandyti surasti sprendimą. Stebėtojai sako, kad dėl Italijos finansinės krizės daugiausia kaltą pati Italijos biurokratija, kuri visus svarbesnius sprendimus mėgsta atidėti, mėgsta sudarinti įvairius komitetus, kurie reikalus studijuotų ir sprendimus užvilktų. Prieš dešimtį metų Italijos pramonė darė stebuklus, gamino automobilius, motociklus, šaldytuvus. Europoje tuos gaminius buvo nesunku parduoti. Ilgainiui atsirado konkurencija iš Japonijos, Vokietijos ir kitų šalių. Italų darbininkų reikalavimai pakėlė gaminių kainas ir jie šiandien nebegali konkuruoti su kitų valstybių gaminiais.

Italija turi iš tų senų, gerų laikų apie 2,500 tonų aukso, kuris parduotas galėtų nustumti bankrotą metams ar ilgesniam laikui. Valdžia nenori su tuo aukso skirtis, nes jis tik atidės nemalonių sprendimų, bet neišspręs finansinės krizės. Italijai, stebėtojų nuomone, reikia suveržti diržus, taupyti, mažiau pirkti, daugiau parduoti, tik tada galima bus atsistoti ant pastovios ekonomikos kojų.

Visuotinė apatija privėdė prie to, kad net Italijos žemės ūkis nebepajėgia išlaikyti buvusios gamybos. Italijai tenka importuoti javus, cukrų, mėsą, net sūrį, daržoves ir vaisius, kas didina prekybos deficitą.

Mergaitėms leista lošti beisbolą

WILLIAMSPORT. — Amerikos "Little League Baseball" organizacija paskelbė, kad ateityje į beisbolo mažųjų komandas bus priimamos ir mergaitės, jei jos bus pakankamai geros žaidėjos. Iga laiką šis klausimas kėlė daug ginčų ir net buvo atsidūręs teismuose. New Jersey valstijoje šį reikalą svarstė valstijos legislatura, buvo siūlomi įvairūs įstatymai, kviečiami medicinos ekspertai ir mergaičių lošimo klausimas buvo nagrinėjamas spaudoje.

Apeliacijos Teismas buvo nusprendęs, kad mergaitės turi teisę lošti kartu su berniukais tose vietose, kur lošimai vyksta viešose parkuose, kur naudojamos mokesčių mokėtojų lėšos. Mažoji beisbolo lyga apima vaikus iki 12 metų. Mergaitės, kuriai buvo uždrausta lošti, Maria Pepe, kurios tėvai pirmieji ėmė šį klausimą judinti, dabartinis sprendimas jau nebeįtaria, nes ji jau per seną, — 14 metų. Kitos beisbolą mėgstančios mergaitės šį lygos sprendimą sutiko su pasitenkinimu.

LONDONAS. — Britanijos prekybos deficitas per gegužės mėn. buvo 1.15 bil. dol. Britanija eksportavo už 3.1 bil., o importavo prekių už 4.2 bil. dol.

IŠ VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Valstybės departamentu dovanų įtaiga gavo iš sen. Hubert Humphrey 8 karatų deimantą, kurį senatoriaus žmona padovanojo 1968 m. Zaires prezidentas Mobutu. Poni Humphrey buvo gavusi iš Somalijos vyriausybės 10 leopardų kailių. Tos dovanos buvo įtrauktos į dovanų valdžios pareigūnams sąrašą ir sugrąžintos senatoriaus žmonai. Ji leopardo kailius pardavė už 7,500 dol., o tuos pinigus padovanojo atsilikusių vaikų mokyklai.

MOGADISU. — Somalijoje sugrąžinusios Afrikos Vienybės valstybių galvos išrinko naują tos organizacijos pirmininką — Somalijos prezidentą Mohammed Siad Barre, tarp aštuonių vicepirmininkų yra Luis Cabral, portugalų Ginejos sukilėlių vadas, jau išlaisvintos Ginejos dalies — Gineja-Bissau prezidentas. Konferencijoje dalyvavo ir kitos portugalų kolonijos — Mozambikos sukilėlių vadas Samora Machel, kuris atmetė bet kokius referendumus Mozambikoje, reikalaujamos besąlyginės dekolonizacijos ir nepriklausomybės.

WASHINGTONAS. — Sekretoriaus Kissingerio žmona Nancy atsigulė į Bethesda Jūrų Laivyno ligoninę patikrinti sveikatos. Ji anksčiau yra turėjusi skilvio žaizdų.

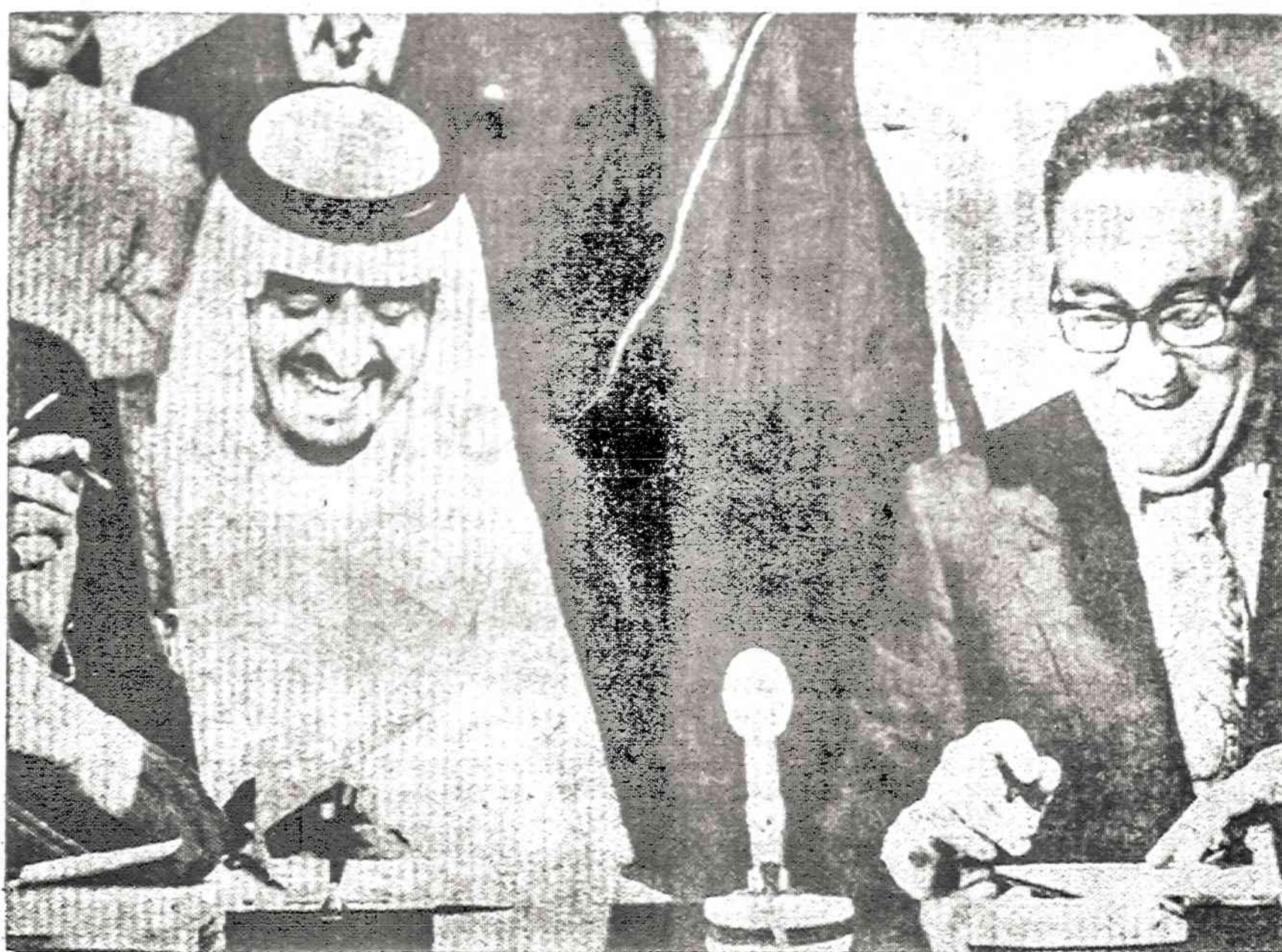
NEW YORKAS. — Sovietų Sąjunga pasirašė su Pepsico sutartį, duodama jai agento teises pardavinėti Amerikoje rusišką šampaną "Nazdorovie". Šampaną platins Pepsico padalinys Monsieur Henri Wines Ltd.

WOLSBURG. — V. Vokietijos automobilių bendrovė Volkswagen, sumažėjus pareikalavimui, siūlo darbininkams po 3,600 dol. už pasitraukimą iš darbo. Bendrovė nenori jų atleisti ir ragina pačius išeiti. Manoma, kad šiuo pasiūlymu pasinaudos apie 2,500 darbininkų.

PARYŽIUS. — Andre Marie, buvęs prancūzų politikas ir premjeras, mirė Normandijoje sulaukęs 76 m. Jis nacių buvo laikomas Buchenvaldo koncentracijos stovykloje.

WILDWOOD, N. J. — Trylikos metų mergaitė Susan Regan vos nelaimėjo Amerikos "marbles" ritinėjimo varžybų, finale pralaimėjusi prieš 14 m. berniuką Larry Kokos. Varžybas finansavo ITT Corp. Dalyvavo 30 vaikų iš 9 valstijų. Abu finalistai laimėjo po 600 dol. gražias taures bei karūnas. Nacionalinės Marbles varžybos atviros visiems iki 14 m. amžiaus.

WASHINGTONAS. — Nežiūrint padidintų kainų, JAV paštų valdyba ir šiais finansiniais metais laukia deficito, nes teko pakelti algas, pabrango gazolinas ir kiti dalykai.

Saudi Arabijos princas Fahd ir valstybės sekretorius Kissingeris Washingtone pasirašo naują bendradarbiavimo sutartį.

VILNIETIS ŽYDAS VALERY PANOV IŠVAŽIAVO IŠ SOVIETŲ RUSIJOS

MASKVA. — Vakar Valerijus Panovas, vilnietis žydas Šulmanas, kuris šoko garsiam Kirovo baletui teatre Leningrade, po 26 mėnesių kovos, išvažiavo iš Sovietų Sąjungos. Kartu išvažiavo ir jo žmona, rusaitė Galina Ragozina, kuri laukia pirmo vaiko. Jie per vieną vyksą į Izraelį. Daugiausia Panovą nustebo paskutiniame dienų praeitis, kuriuo Olandijos ambasada išdavė jam Izraelio vizą. Olandija atstovauja Sovietų Sąjungoje Izraelio interesams. Jis atėjęs į Olandijos ambasadą, gavo užpildytą formą ir už 10 min. visas buvo baigta, jis gavo vizą.

Panovas papasakojo užsienio korespondentams, kokius "Kryžiaus kelius" reikia apeiti, kol surenki dokumentus iš Sovietų Sąjungos įstaigų. Pirmiausia reikia gauti dokumentus iš darbovietės, jo atvejų, iš Leningrado baletu kadru skyriaus, kuris turėjo Panovo darbo knygelę. Toliau reikia išsirušinti pažymėjimą iš vietinio butų komiteto, kuris sumokėjo 230 dol. buto reikalingas. Antrą pažymėjimą reikia gauti iš butų valdybos, kad jis apleidęs butą. Reikia miesto butų skyriaus komiteto pažymėjimo, kad jis atsiskaitė. Miličija turi raštu paliudyti, kad jis pasiėmė jo naminių pasą ir Panovas daugiau Leningrade nebegyvena. Reikia pažymėjimo iš karinės prievolės komisijos, kuri paliudija, kad jis buvo atleistas nuo karinės tarnybos. Pažymėjimas iš centrinio banko turi pasakyti, kad jis sumokėjo visus mokesčius ir niekam nėra skolingas. Pažymėjimai iš miesto telefono ir telegrafo įstaigos turi paliudyti, kad jis nėra skolingas.

Panovas juokėsi, kad paskutinieji du reikalavimai buvo ypač juokingi, nes jis prieš dvejus metus nebegalėjo nieko nuomoti, nes nebedirbo, o telefonas jam buvo išjungtas tuoj po to, kai jis padavė prašymą vizai gauti. Baletu šokėjas Panovas norėtų aplankyti Londoną, New Yorką, San Francisco ir kitus miestus, kur žmonės padėjo jam, spausdami sovietų valdžią, ir jiems padėkoti.

Izraelio Batševa šokių grupė paskelbė, kad ji laukia Panovų ir tikisi, kad jie šoks grupės eilėse. Panovai jau turi pasiūlymus iš San Francisco, Stuttgarto ir kitų miestų baletui atvykti pas juos. Panovas pareiškė, kad jis nežino, kur jis gyvens, tačiau jis norėtų tapti Izraelio piliečiu.

Vokiečiai saugo stadijonus

FRANKFURTAS. — Pasaulio Futbolo Taurės finalinės žaidynės V. Vokietijoje prasidėjo politinio įtempimo atmosferoje. Stadionai labai saugomi policijos ir civilinių detektyvų. V. Berlyne prie Čilės ambasados sprogo bomba. Policija suėmė penkis palestiniečius, o du Humberge vėl įsodino į lėktuvą ir išsiuntė į Beirutą. Čilės komanda ypač saugoma, nes buvo gauta daug komunistų grasinimų.

Pirmos rungtynės tarp Brazilijos ir Jugoslavijos komandų baigėsi lygiomis 0-0. New York'e apie 10,000 žmonių sumokėjo tarp 7 ir 12 dol. už progą stebėti rungtynes Madison Square Gardens televizijos ekrane.

Varžybų atidaryme dalyvavo tautinių šokių šokėjai iš 16 valstybių.

SOUTHSEA. — Anglijos kurtorte kilo gaisras ant jūron įsikūsusio tilto. Ten repeticijoje dalyvavusi filmų žvaigždė Ann Margaret ir aktorius Oliver Reed spėjo pabėgti.

Kinijos premjeras Chou En Lai nusišypsuoja, kad jis jaučia senatvės našta. Jis yra vienintelis dabartinis Kinijos premjeras, išbuvęs tose pareigose nuo pat revoliucijos prieš 25 metus.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Washingtono sluoksniai skelbia, kad prezidentas Nixonas birželio 26 d., vykdamas į Maskvą, greičiausiai sustos Briuselyje ir pasirašys ten Nato valstybių deklaraciją.

Buvęs prezidento patarėjas John Erlichman birželio 26 d. turės stoti į teismą, byloje dėl įsilaužimo į Ellsbergo psichiatro kabinetą. Baltieji Rūmai suteikė šiek tiek žinių apie Erlichmano dalyvavimą šioje aferoje.

Viceprezidentas Fordas pasakė kalboje, kad reikėtų užmiršti naminius gincus, kol prezidentas Nixonas važinėja po Vidurinius Rytus, ieškodamas taikos.

Pittsburgho Gulf Oil korporacijos rūmuose sprogdavo gegužės 29 aukštė buvusias įstaigas. "Wether Underground" pasigyrė, kad ta organizacija padėjo bombą.

Britanijos katalikų primas paskelbė, kad katalikų kunigas turėjo teisę ir pareigą dalyvauti mirusio slaptos armijos nario laidotuviuose, nors bažnyčia ir nepritaria tai armijai ir jos teroro veiksmams.

Illinois valstijos loterija prasidės liepos 29 d. Pirmadienį laimėjimai bus traukiami rugpjūčio 8 d. Loterijos pareigūnai tikisi kas savaitę parduoti po 6 milijonus biilių po 50 c. Bilietus pardavinėti siūlomi 10,000 asmenų.

Izraelio dirbti Izraelio baletui. Jam truksią apie keturis mėnesius, kol jis pasieks savo turėtą šokėjo formą. Panovas yra 35 metų amžiaus.

PREZIDENTAS PAŽADĖJO EGIPTUI ATOMINIŲ REAKTORIŲ IR URANO

RIYADH. — Saudi Arabijos karalius Faisalas su aukštais valstybės pareigūnais susitiko prezidentą Nixoną ir jo palydovus aerodrome draugiškoje ir formalioje atmosferoje. Artilerijos pabūklai iššovė 21 šūvį, buvo garbės sargyba ir valstybių himnai. Nixono atvykimo diena buvo musulmonų šventė. Pasitikimas buvo pagal visas protokolo taisykles, tačiau nebuvo to paties spontaniško nuosirdumo, kuris "sujaudino prezidento Nixono širdį", kaip pasitikimas Egipte. Korespondentai, negalėdami atsistebėti Egipto žmonių nuosirdumu, rašo, kad valdžia galėjo suvežti žmones prie Aleksandrijos — Kairo geležinkelio, tačiau ji nebūtų galėjusi priversti jų šypsotis ar bėgti šalia traukinio.

Sosto įpėdinis su amerikiete

LONDONAS. — Britanijos sosto įpėdinis, princas Čarlis pirmą kartą savo gyvenime pasakė kalbą Lordų Rūmuose. Jau nuo 1825 m. niekas iš karališkosios šeimos nekalbėjo tuose parlamento rūmuose.

Šia proga Lordų Rūmai buvo pilni svečių. Balkone sėdėjo ir panelė Laura Jo Watkins iš Kalifornijos. Princas Čarlis ją susitiko, kai jis lankėsi su karu laivu "Jupiter" San Diego uoste. Panelė Watkins yra studentė prekybos mokykloje. Jos tėvas yra JAV admirolas James Watkins, Pirmosios kreiserių naikintuvų grupės Ramiajame vandenyne vadas.

Britų spauda tuoj pastebėjo panelės Watkins vizitą. Princas pats paprašė Amerikos ambasadorių Annenberg, kad jis pakviestų Laurą Jo iš San Diego į Londoną į ambasadoriaus ruoštą banietį. Ambasadorius taip ir padarė.

Laivyno sluoksniuose prisimenama, kad praityje kitas Valijos princas, buvęs Windsorso kunigaikštis, susitiko San Diego uoste savo būsimą žmoną Wallis Warfield Simpson, kurios pirmas vyras buvo JAV laivyno karininkas, tarnavęs San Diego.

Olandai nemažins kariuomenės

BRUSELIS. — Olandijos vyriausybė, spaudžiama kitų NATO organizacijos narių, sutiko nesumažinti savo kariuomenės. Nato gynybos ministerių konferencijoje buvo įrodinėjama, kad olandams pradėjus mažinti gynybos jėgas, jais paseks ir kitos valstybės. Amerikos kongresas, kuris neseniai atmetė sen. Mansfieldo pasiūlymą sumažinti kariuomenės skaičių, gali nuspręsti, kad jei Europa pati mažina kariuomenės skaičių, tai Amerikai irgi nėra ko Europos gynyrai rūpintis.

Dar nežinia, kaip elgsis Britanijos darbiečių vyriausybė, kuri prieš rinkimus žadėjo apkarpyti išlaidas gynybos reikalams. Nato ministerių konferencija išgirdo iš Belgijos, Danijos, Olandijos ir Norvegijos, kad šios valstybės bendromis jėgomis siekia atnaujinti savo aviaciją, pakeisdamos senstančius F-104 lėktuvus geresniais. Dar nenuspręsta, kur lėktuvus pirkti, tačiau juos siūlo dvi Amerikos įmonės: General Dynamics ir Northrop, prancūzų Mirage gamintojai ir švedų Viggen. Numatoma pirkti apie 300 lėktuvų.

OAKLAND. — Buvęs senatorius William Knowland, kuris nusišlovė vasario 23 dieną, paliko 900,000 dol. skolų.

Saudi Arabija ir Amerika senos sąjungininkės ir draugės. Karalius Faisalas yra konservatyvus, nepalaiko artimų ryšių su arabų socialistinėmis vyriausybėmis. Jis perka ginklus Amerikoje ir parduoda jai savo naftą. Prezidento sutikime buvo mažos žmonių minios, tačiau taip buvę dėl prezidento saugumo. Pasikalbėjimuose tarp Amerikos ir Saudi Arabijos laukiama daugiausia biznio, negu ceremonijų.

Egipte buvo paskelbta Amerikos ir Egipto naujo bendradarbiavimo programa. Amerika duos Egiptui paramą žemės ūkio ir pramonės išvystymui. Neskelbama, kiek tie planai Amerikai kainuos. Amerika padės Egiptui įsteigti atominę energiją jėgaines, jį parduos Egiptui branduolinius reaktorius ir jam reikalingą kurą. Amerikos kapitalas ir technologija padės išvystyti pramonę, atstatyti Egipto miestus, pagerinti žemės ūkį, mokslo programas ir švietimą.

Naujos bendradarbiavimo dvasios paliustravimui Amerika pažadėjo padėti perstatyti Kairo Operos rūmus. Egipto vyriausybė atsiųs parodai į Amerika brangenbybes, rastas Faraono Tutankhameno laidotuvių paminklą.

Saudi Arabija su savo žibalo turtais siekia ne tik ginklų iš Amerikos, bet siekia ir Amerikos technologijos. Saudi Arabija turi kapitalą ir turi naftą, kurių abiejų reikia pramonės valstybėms. Amerika, geriau negu kitos valstybės, gali duoti Saudi Arabijai paramą technologijoje ir išvystymo programose. Saudi Arabijos karalius ir 2,000 karališkos šeimos narių yra Amerikos draugai, tačiau jie kartą yra Mekos ir Medinos saugotojai — musulmonų šventiausių vietų sargai. Nors ir nepritardami socializmui arabų šalyse, jie norėtų Amerikos paramos atsiimant iš žydų musulmonų šventovę "uolos pastogę" Jeruzalės mieste, iš kur pranašas Mohammedas pakilo į dangų.

Vien tik šiais metais Saudi Arabija už savo naftą gaus apie 25 milijonus dolerių. Už tuos pinigus Saudi Arabija nori Amerikos lėktuvų, trąšos fabriko, petrocheminių įmonių, jūros vandens nudurkinimo įrengimų, saulės energijos pažabojimo projektų, cemento fabriko ir kitų pramonės įrengimų.

BUENOS AIRES. — Argentinos prezidentas Peronas nepriėmė vyriausybės pasitraukimo pareiškimo ir pareiškė pasitikėjimą aštuonių ministerių kabinetai. Ekonominiai sunkumai, juodoji rinka ir spekuliacija bus nugalėti griežtesniais įstatymais, pareiškė Peronas, gavesdamas unių pažadą, kad jos nekovos prieš kainų ir algų užšalimą.

Cicero LB gali būti gera ir bloga, — pasakė "teisnininkas"

Rašo JONAS PUTPELE

(Tęsinys)

Nejaugi p. Gailos dalyvavimas jame įteisinis visus LB įstatų nesilaikymus bei iškraipymus ar prašingumėlius supratimus? Kodėl JAV LB Tarybos pirmininkas tai toleravo? Ar įstatų neįnomadas, ar pakenkti norėdamas L. B-menei? To paskutinio įtarimo reikėtų tikėtis, kad ponas Gaila išvengs, bet įtarimas glūdi.

Štai charakteringas pavyzdys: Tegu įrodo p. Gaila, kad jo pirmininkaujama Taryba, Apygardos Valdyba ir jos pirmininkas p. Kronas, susirinkime dalyvavę "teisnininkai", visokie Kartotekos Archyvo tvarkymo apvilti "savanoriai" ir bendrai visi, kas tik nori, kokių LB įstatų paragrafų susirinkimui paskirtasis pirmininkas p. Ingaunis, be dabotvarkėjų numatytų punktų, pasiūlė pareikšti nepasitikėjimą Revizijos Komisijai? Dar prašau tų pačių, tegu paaiškina, kuom remiamas "nuvertimui Apylinkės Valdybos, balsavimui pristatė kaip asmenis, o ne kaip Valdybos narius, bet "nuvertimui" Revizijos Komisiją, kaip tokią, o ne kaip asmenis?

Tikro atsakymo į šiuos klausimus nebus, o to susirinkimo iniciatoriai bei vykdytojai, jeigu turi kiek pietietinės atsakomybės, turės apgailestauti to grubaus saržo pasėkmes.

Po taip nesilaikant jokių

LB įstatų, nepasitikėjimui kėslingo balsavimo atėjo susirinkimo "karūnacija", tai yra, sulig p. Ingaunio pranešimu: "o dabar visai teisėtai įvyks Naujos Valdybos rinkimai". Ir štai nelauktas ištykis, atrodė, kad rengėjų visai nenumatyta pasigirdo keliolika pasiūlymų į kandidatus, bet niekas nekrepė mažiausio dėmesio į tuos siūlymus, niekas siūlomusius kur nors įrašinėti... Ir kaip anksčiau sakiau, kad jau buvo iš "anksčiau" numatytas darbo komisijos narys tam reikalui sutvarkyti, kuris be jokio simuliacinio "demokratiškumo" išsitraukė iš tolimos švarko kišenės, popieriuką... nuo kurio be jokio susijaudinimo, nurašė ant rašomos lentos rš "viršaus" numatytų asmenų pavardes, tai sulig "Draugo" 17 balandžio įžanginio "Vadų trūkumas"... "netikusių, bet norinčių būti visuomenės vadais, pavartodami net nelegalumą ir t. t.

"Naujos Valdybos" rinkimų slaptas balsavimas ir tų balsų skaičiavimas užsitęsė apie vieną valandą. Matydama, kad daugelis ėmė apleisti salę susirinkimo pirmininkas, dar balsų skaitymo laiku stengėsi užbaigti sekančius darbotvarkės punktus, kvietė svarstyti 9-tąjį punktą, tai yra "rinkimai atstovų į Apygardos Suvažiavimą". Prisiuntė apie du tuzinus kandidatus, bet balsuoti buvo

galima tik už 10, tai yra po vieną atstovą nuo 26 narių, nes užregistruota 259 teisėti nariai, o ne kas 50, kaip kad sakė LB įstatai. Matomai p. Gaila, sulig reikalą pataisė LB įstatas, nes nei p. Arštikys, nei p. Mičiūnas pasiūlymumui nesipriešino nei neprieštaravo...

— Na, tai kuomi nusikalto teisėti Apygardos Suvažiavimui Atstovai?... — įkyriai klausė Ignas B.

— Nagi, nieku! — atsakė Petras M. — Ar nematai, kad jų niekas nenuvertė, nei išreiškė jokio nepasitikėjimo...

O dabar, gerbiamieji, seks "Klausimai ir sumanymai", — tarė paskirtasis pirmininkas.

Paprašė žodžio viena senesnio amžiaus moteris. Ji atsispašė, kad neturinti reikiamo išsilavinimo ir žinojimo, prašydama, kad jai kas paaiškintų apie visur girdimus sakymus ir komentarus apie kažkokius kisielininkus ir kreivėnininkus, kiti vėl kalbą apie kažkokius frontininkus. Vienu žodžiu, nėra beveik tokių, kurie ką nors nekalbėtų apie tai. Aš norėčiau kiek daugiau sužinoti. Aš labai atsiprašau už savo nežinojimą, bet Tamstos tur būt žinote daugiau, tad tariau didelį acū už paaiškinimą, nes manau, kad ir čia yra daugiau tokių kaip aš, kad nenusimano...

Pirmas į tą visai nelauktą klausimą atsakė p. Kreivėnas, sakydams, "kad nereikia visai kreipti dėmesio į tuos plepalus ir dabar visi be išimties stokime į darbą ir bendrai visi būkime "bendruomenininkai".

Toliau kalbėjo dar pora "kalbėtojų", kurie dirgi nepasakė nieko aiškaus, o pakeltų rankų buvo keliolika. Matomai daug kas norėjo pasisakyti tuo reikalu. Gavęs teisę žodžiui argentinietis p. Runinas, atvykęs į JAV prieš dešimt metų, pasisakė, kad Argentinoje buvo prie visuomeninio darbo virš 40 metų, pažįstas visą Lietuviską veiklą, žmones ir "veikėjus" ypač gerai pažįstas pastaruosius, jų politines pakraipas ir "pašilimus" ir jų pragaistingą veiklą Argentinos lietuvių organizacijų ribose ir už jų. Toliau tęsdamas pasakė, kad jam labai nuostabu, kad Argentinoje gyvenęs "Argentinos Lietuvių Balso" leidėjas — redaktorius, tarnaujantis Rusų atstovybė už užmokesčių skelbia visokią sovietams teigiamą informaciją ir nuotraukas, skelbia apie bolševikų laimėjimus ir atsiekimus, apie visokias pyliavas, kad padėtų "dimdžiam broliui" ir bendrai apie visokeriopą "laimin-

LAISKAS "NAUJIENŲ" REDAKCIJAI

Pora žodžių dėl Vaičiūno laiško

Aną dieną "Naujienose" buvo paskelbtas Jono Vaičiūno atviras laiškas, kurį jis pasiuntęs "Draugo" redakcijai, bet "Draugo" redakcijai jo laiško nepaspausdinus, to paties laiško nuorašą nusiuntė "Naujienoms".

"Draugo" redakcija ne tik vieno Vaičiūno, bet daug kieno rašinių bei atvirų laiškų nespausdina, ypač tuos kuriuose paprieštaraujama redaktorių minčiai. Dėl to jų (redaktorių) nevertėtų labai smerkti, nes jie taip išmokyti, jie taip suprantą apie minties ir žodžio laisvę.

"Draugo" redaktoriai jau daugelį kartų yra pabrėžę redaktoriuose rašiniuose, kad tik ką jie ar jų kultą garbinantieji rašioja vienintelė ir visagali tiesa. Retas kuris kitas laikraštis tą pačią praktiką nesinaudoja. Lai kas pabando Sovietijoje patikrinti laisvą laikraščio liniją. Turbūt, tik amerikiečių laikraščiai nebijo jų vedamos linijos kritikos, atvirai šaliai jie laukia to, tik iš to laikraščiai daro pažangą, nes visą žinant dar nėra gimęs. Šioje įžangėje šiek tiek nuklydau nuo temos, nes mano tikslas buvo ne spaudos etiką nagrinėti, bet pasakyti porą žodžių dėl paties J. Vaičiūno laiško minties.

Vaičiūnas savo laiške tvirtina, kad jo valdovaujamos LB Marketo apylinkės valdybos pastangomis pastatytas vėliavų stiebas, kuriame iškeltama mūsų tautinė vėliava yra pirmas istorinis įvykis. Taip toje vietoje toks stiebas pirmą kartą yra pastatytas, betgi tokių stie-

bų Čikagoje yra daugiau pastatyta ir daug anksčiau ir bent iki šiol neteko girdėti, kad kas nors tai vadintų istoriniu įvykiu.

Tokį stiebą man teko matyti Jaunimo Centro kieme prie Nežinomojo Kareivia paminklo, panašus yra Lietuvių sodyboje, be abejo panašius stiebus yra ir kituose Amerikos miestuose prie lietuviškų kultūrinių centrų.

Mano supratimu J. Vaičiūnas padarė klaidą, pavadindamas istoriniu įvykiu, dėl to ir susilaukė neigiamų atsiliepimų.

Labai vertinu valdybos darbą, kad tą stiebą toje vietoje pastatė, labai gerai, kad pirmą kartą iškeltą mūsų tautinę vėliavą susirinko daug žmonių; labai gražu, kad ten mūsų trispalvė plevesuoją kiekvieną sekmadienį, betgi labai abejoju, kad istorikai, rašydami mūsų veiklos istoriją, tai prisimins, nes istorija susideda iš stambesnių įvykių, o ne stiebų statymo.

Ar tuo klausimu mano pažiūra kam patinka ar ne, tai palieku individualių žmonių laisvei. Savo nuomonės nekeisiu ir į jokiais diskusijomis nesivelsiu.

K. Radvila

Prarandame lietuvišką tautybę

Jau keli metai kaip mums lietuviams, imant iš Argentinos policijos dokumentus, įrašoma, kad gimusioji vieta yra U. R. S. S. valstybėje, nors padedama Lituanija, kaip vietovė, kur esame gimę, bet ne kaip tautybę. Man imant dokumentus automobiliams nuosavybei, prašė tautybę rusų.

Pasirodo, kad dabartinė Argentinos valdžia visai paneigia lietuvių tautybę. Gaila, kad mūsų lietuviški veikėjai nesirūpina protestuoti, tik per lietuviškus laikraščius viens kitą krit-

ga gyvenimą raudoname rojuje, bet apie lietuvių išstrėmimą į koncentracijos lagerius, masines žudynes ir bendrai apie visokią varžymą ir persekiojimus arba apie lietuviams užkrautą vergiją tai nė žodelio. Tad šis "Arg. Lietuvių Balso" leidėjas prieš trejus metus lankėsi JA Valstybėje ir buvo atvykęs į Cicerą, kur jį frontininkai nakvidino, vaišino, vežiojo ir pririnko dovanų jam. Taip per "Arg. Lietuvių Balso" gyrys to laikraščio leidėjas. O be to p. Runinas pasakė, kad jam atvykus į Cicerą, visai atsitiktinai teko apsilankyti pas Cicero lietuvių, kai kurie jų skaitėsi vienminčiai su A. L. Balso leidėju. Jis skaitė savo pareigą įspėti lietuvių, kad reikėtų vengti visų ar jie būtų frontininkai, ar kokie kitoki, nes jų bendravimas su bolševikų apmokamais agentais yra pavojingas visiems...

(Bus daugiau)

tikuoja. O gaila, broliai lietuvi, kad nepaduodam viens kitam draugiškos rankos, kad galėtume eiti visi vieningu lietuvišku keliu, nes mūsų didesni kaimynai vien tik ir laukia, kad mes tarp savęs susiskaldysime, o tada rusai galės daryti su Lietuva, ką jis norės.

Argentinos lietuvis

COSMOS PARCELS EXPRESS

C O R P.

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai aptarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS - SIUNTIMAIS LIETUVIA, LATVIA, ESTIA, UKRAINA IR T. T.

GAVEJAS NIEKO NEMOKA. TIKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI. VISI SIUNTIMAI APDRAUSTI. GARANTUOTAS, SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Cosmos Parcels Express Corporation

Affiliated with PODAROGIFTS, INC.

Priima užsakymus DOVANŲ PAŽYMEJIMAMS, automobiliams, šaldytuvams, televizijų aparatams, radijo transistoriams, magnetofonams (tape recorders) ir daug kitiems dalykams, taip pat BUTAMS savo giminiams ir draugams, gyvenantiems Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje.

Informaciją ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausiojo įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

Cosmos Parcels Express Corporation

488 Madison Avenue (tarp 51 ir 52 g-vės)

FLOOR 21st

NEW YORK, N. Y. 10022. — TEL.: (212) 758-1150/1

S K Y R I A I :

- NEW YORK, N. Y. 10003 45 Second Avenue Tel.: AL 4-5456
- NEW YORK, N. Y. 10011 135 W. 14 St. CH 3-2583
- So. BOSTON, Mass. 02127 389 West Broadway 268-0068
- BUFFALO, N. Y. 14206 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
- CHICAGO, Illinois 60622 2222 West Chicago Ave. BR 8-6966
- CHICAGO, Illinois 60629 2501 West 69 St. WA 5-2737
- CLEVELAND, Ohio 44134 5879 State Road 984-1728
- IRVINGTON, N. J. 07111 762 Springfield Avenue ES 2-4685
- IRVINGTON, N. J. 07111 1082 Springfield Ave. Tel.: 374-6446
- GRAND RAPIDS Mich. 49504 636-38 Bridge St. N. W. GL 8-2256
- HANTRAMCK, Mich. 48212 11333 Jos. Campau Avenue 365-5255
- HARTFORD, Conn. 06106 518 Park St. 246-9473
- LAKEWOOD, N. J. 08701 241 Fourth St. FO 3-8569
- LOS ANGELES, Calif. 90022 960 S. Atlantic Blvd. AN 1-2994
- NEW HAVEN, Conn. 06511 1329 Boulevard LO 2-1446
- NEWARK, N. J. 07106 698 Sanford Ave. Tel.: 373-6783
- PASSAIC, N. J. 178 Market Street GR 2-6387
- PATERSON, N. J. 07505 60 Broadway 345-2028
- PHILADELPHIA, Pa. 19122 1214 N. 5th St. Tel.: PO 3-4818
- PHILADELPHIA, Pa. 19141 4925 Old York Rd. Tel.: GL 5-9586
- PITTSBURGH, Pa. 15203 1307 E. Carson Street HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. 94115 1826 Divisadero St. FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. 905 Bank Street PL 6-6766
- WOODHAVEN, N. Y. 11421 94-08 Jamaica Ave. Tel.: 441-4712
- WORCESTER, Mass. 01610 144 Millbury Street SW 8-2868
- YOUNGSTOWN, Ohio 44503 309 W. Federal Street RI 3-0440

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. R. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street Tel. Lafayette 3-1083
NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILAMS

7 Mokama 4 metų
Certifikatams.
Mažiausia \$5,000
ar daugiau.

6 1/2 Mokama 1 metų
certifikatams.
Mažiausia \$1,000
ar daugiau.

5 1/4 % ON INVESTMENT
ACCOUNTS

Taupmenos padėtos į reguliarias taupymo sąskaitas iki mėnesio
10-tos dienos duoda pelno dividendą už visą mėnesį.
DIVIDENDAI MOKAMI KAS 3 MĖNESIAI.

VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:00 vak.;
Antradi. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadienis
9:00 ryto — 12:00 dienos Trečiadieniais už
daryta

STANDARD FEDERAL... FINANCIAL FRIEND OF THE FAMILY

7 1/2% CERTIFICATE ACCOUNTS*
\$5,000 Or More 4 Year Maturity
YIELD INCREASES TO 7.90%
on interest accumulated for 1 yr.

7% CERTIFICATE ACCOUNTS*
\$1,000 Or More 4 Year Maturity
YIELD INCREASES TO 7.35%
on interest accumulated for 1 yr.

6 3/4% CERTIFICATE ACCOUNTS*
\$1,000 Or More 30 Month Maturity
YIELD INCREASES TO 7.08%
on interest accumulated for 1 yr.

6 1/2% CERTIFICATE ACCOUNTS*
\$1,000 Or More 1 Year Maturity
YIELD INCREASES TO 6.81%
on interest accumulated for 1 yr.

5 3/4% CERTIFICATE ACCOUNTS*
\$1,000 Or More 90 Day Maturity
YIELD INCREASES TO 6.002%
on interest accumulated for 1 yr.

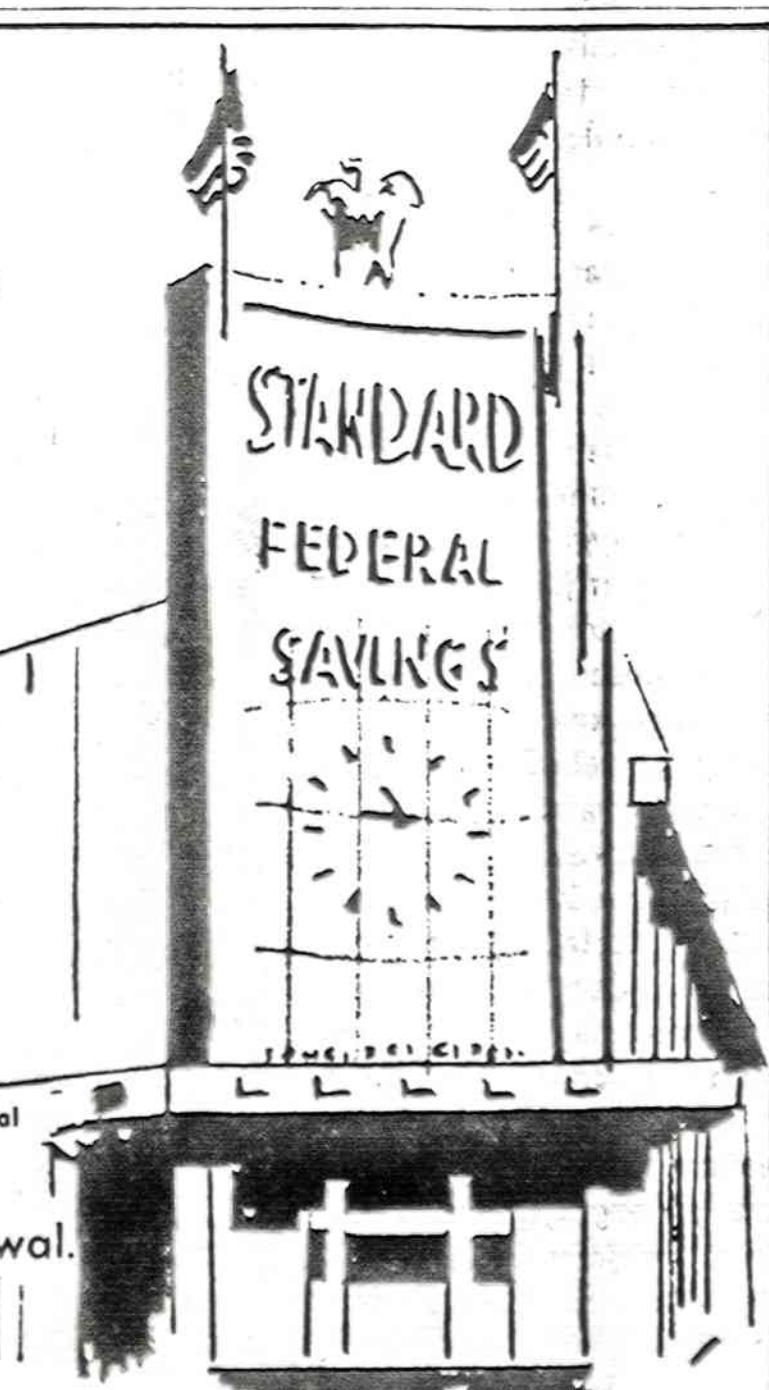
5 1/4% PASSBOOK SAVINGS
Interest Paid to Date of Withdrawal
YIELD INCREASES TO 5.39%
on interest accumulated for 1 yr.

*A substantial interest penalty is required for early withdrawal.

**STANDARD
FEDERAL
SAVINGS**

4192 Archer Avenue (at Sacramento)
Chicago, Illinois 60632 — 847-1140

Member Federal Savings and Loan Insurance Corporation

Celebrating our 65th year
Assets over \$200,000,000.00
Reserves over \$18,000,000.00

You wouldn't like it, of course.
You see, one of the nice things about buying U.S. Savings Bonds is that you don't have to live in a free country where nobody forces you to do anything.

Rather, your country asks that you simply consider the many advantages of Savings Bonds.

First of all, if you think they're a get-rich-quick scheme, forget it. Bonds aren't for you. They only pay off in the long haul. For a quick return, there are a lot better ways to make a buck.

They do pay off, however. Handsomely, as a matter of fact.

A little over 4 dollars for every 3 you invest. Plus, the privilege of buying the new 5% Freedom Shares along with your Bonds.

But these are the selfish reasons for buying Bonds. Good, but selfish.

There's one other very important reason why Americans already own over \$52 billion in Bonds.

It's called pride. It just so happens that most Americans still choose to think this is the best piece of real estate going.

If you happen to be one of these Americans who thinks there's something to this country of ours, why not buy into it.

Sign up for the Payroll Savings Plan where you work. Or go to your bank.

And cough up that \$18.75. Please.

Take stock in America

Buy U.S. Savings Bonds & Freedom Shares

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

Pastabos dėl dr. Z. Rekašiaus paskaitos

(Kauno įvykiai dviejų metų perspektyvoje)

Karai ir su jais susiję įvykiai, bent Europoje, vyksta daugiausia vėlyvais pavasariais ar vasaros metu, palikdami tautų ir valstybių gyvenime vienokių ar kitokių pakeitimų. Pirmojo pasaulinio karo eigoje daugelis pavergtųjų Europos tautų, padrasintos Amerikos prezidento Wilsono paskelbtos išsilaisvinimo deklaracijos, išsikovojo sau laisvę ir sukūrė nepriklausomas valstybes. Jų tarpe savo laisvę džiaugėsi ir Lietuva, išsivadavusi iš rusų jungo.

Bet Antrojo pasaulinio karo pasekoje, dėl Vakarų Europos didžiųjų valstybių ir Amerikos trumparegiškumo, sustiprėjęs Rusijos komunizmas pavergė vėl daugelį Rytų Europos tautų, jų tarpe ir Lietuvą. Amerikos prezidentas Eisenhower, bent moraliai pavergtuosius remdamas, kaip žinome, 1959 metais paskelbė vadinamąją Pavergtųjų tautų savaitę, kur šiose kraštuose gyvenę pabėgėliai kaip metai pareiškia pasauliui savo protestus bei pasisakymus prieš komunistinės Rusijos okupaciją.

Šalia Pavergtųjų savaitės, lie-

tuviai turi dar ir žiauriųjų birželio įvykių minėjimus, Romo Kalantos ir kitų tautiečių pagerimus, kurie, kaip ir čekų studentas Pragoje, protestuodami prieš rusų okupaciją ir spaudimą, save susidegino.

Išėjusių pasipriešinimas rusų atžvilgiu, kaip žinome, yra per laisvę ginančių valstybių atstovus ir kitais būdais neatlaidžiai tęsiamas. Ypatingai ir šiais metais, kur per geležinę uždangą prasiskverbė ir Vakarų vis daugiau žinių ir užrašytų faktų apie persekiojimus Lietuvoje, rusams šie minėjimai bei vyriausybės atstovams siunčiamos rezoliucijos nėra malonus dalykas, ir jie pradeda griebtis tam ir kontraktos priemonių, bandydami ir laisvųjų pasaulių pasitraukusius lietuvius kompromituoti ir nutildyti.

Kaip jau amerikiečių ir lietuvių spaudoje rašyta buvo, yra net po 30-ties metų vėl keliamas vadinamas "karo nusikaltėlių" paieškojimo klausimas, bandant ir tą akciją įtraukti ir šio krašto administracijos atstovus. Šiais kaltinimais ir provokacijomis,

matyt, yra bandoma užbėgti už akių bei sumenkinti ir Pavergtųjų tautų savaitę bei lietuvių ruošiamus birželio įvykių paminėjimus, apspunkinti gal ir šimo Kudirkos išlaisvinimo klausimą ir panašiai. Tais vadinamais "karo nusikaltėlių" paieškojimais yra siekiama gal laisvojo pasaulio lietuvių paveikti, kad jie per drąsiai nedemonstruotų ir rusų atžvilgiu geriau tylėtų.

Tylėjimo linkme nuskambėjo ir š. m. gegužės mėn 3 d. lietuvių namuose suruoštas dr. Z. Rekašiaus pranešimas, "Kauno įvykiai dviejų metų perspektyvoje". Savo silpnai argumentuotame pranešime jis bandė klausytojus įtikinti, kad R. Kalantos ir kitų susideginimo balansas "Lietuvai laisvės" vardu buvęs neigiamas, kad reikią geriau tylėti, kad laisvės tuo negalima pasiekti ir panašiai.

Ir iš tikrųjų, kaip mokslininkų rašoma, kas nėra kentęs prievartos, tas laisvės klausimą laiko lyg savaime suprantamu dalyku, ir kurį nėra reikalo kritiškai žiūrėti, ir todėl kalbėti jais ir demagogams kartais ir pasiseka auditorijas suvedžioti. Tačiau bandymas klausytojus įtikinti, kad spaudžiamas individas ar iš tiesų pavergtos tautos neturi pavergtųjų priešintis ir turi tylėdamos savo jungą nešti, buvo Z. Rekašiaus pateikti argumentai tam per daug silpni ir skysti.

Pasipriešinimas išnaudotojui ir pavergtajam yra toks senas, kaip sena yra ir civilizacija žmonių. Juk ir pats komunizmas bei panašūs sąjūdžiai yra kilę vienos ar kitos prievartos ar kitokios prievartos bei pasipriešinimo pasekoje. Pats Marksas rašė, kad modernių gamybos priemonių pasekoje, nuogais darbininkais paverstieji amatininkai tegali tik pasipriešinimais ir streikais geresnės egzistencijos sąlygas iš darbavųjų išsikovoti. Ir šį abipusį

sė trintis bei streiką tiesiai iki mūsų laikų.

Nėra teisybė, kad komunistinė sistema žmogaus neišnaudoja ir, kad Lietuvoje žmonės politinei ir materialinei prievartai visai nesipriešina ir tyli.

Dar neseniai buvo lietuvių spaudoje rašyta, kad pvz. 1973 m. spalio mėnesį Aleksoto medžio apdirbimo kombinate 700 darbininkų streikavo, ir kai milicinis ir saugumo darbuotojai nepajėgė darbininkų guroju prikalbinti, kad jie dirbtų, atlyginimas buvo pakeltas ir streikas likviduotas.

O kiek žmonės prikritikuoja komunistinę santvarką stovėdami eilėse, negaudami kartais nei reikalingiausių dalykų nusipirkti? Žmonės netampa ten ateistais ir bedieviais tylėdami. Jie, kaip spaudoje rašoma, kiek yra įmanoma priešinasi. Todėl Z. Rekašiaus bandymas už lietuvių tylėjimą misionieriauti, negalėtų patriotų išėjusių tarpe pritarimo rasti, ir jam, kaip mokslo žmogui gal geriau pritikytų kalbėti, kaip šių dienų rusų disidentai intelektualai savo slaptoje spaudoje rašo, kad "...jie jaučia pareigą teisingai informuoti apie pagrindinių žmogaus teisių laizymą Sovietų Sąjungoje".

Ir tai šie intelektualai daro ne Amerikoje gyvendami, bet Rusijos saugumo policijos persekiojami ir asmenine laisve rizikuodami. Jie nekalba apie tylėjimą, bet skelbia akciją ir pasipriešinimą.

Šiaip jau Z. R. pranešime nebuvo nieko ypatingo. Maždaug panašų paskaitų buvo galima girdėti ir 1940 metais, pirmosios rusų okupacijos laikais. Kur iš Maskvos atsiųsti kalbėtojai, su nudilusiom ir nuo prakaito blizgančiom eilutėmis, žmonės kalbėdavo ir juos ramindavo.

Tada norėjosi paskaitininkui Shakespearo žodžiais sušukti, kad "tu kalbi išleisdamas vieną didelę mintį". Bet tada nebuvo galima esmingiau klausimus su komunistiniu kalbėtoju aiškinti. Reikėjo tylėti. Bet ir aną gegužės 3 d. vakarą, dr. Rekašiui jėzuitų namų kavinėje, Romos Kalantos pasiaukojimo balansą neigiamai vertinant, klausytojai, laikydamiesi savo nuomonės, ar ir iš mandagumo, labai griežtai jį prelegento pasakojimus ne-reagavo. Buvo, tiesa, ir nesunkių paklausimų, į kuriuos paskaitininkas be platesnių aiškinimų, pagal savo nuomonę atsakinėjo.

Tik pranešimui baigiantis vienas klausytojas pastebėjo, kad prelegentas skelbia naują nuomonę, nes juk didžiųjų valstybių pavergtos ir okupuotos tautos visais amžiais vienokiais ar kitokiais būdais priešinasi ir netylėjo, taip darė lietuviai juk ir Rusijos carų laikais, taip darė ir kitos tautos, tad kodėl dabar okupanto atžvilgiu reikėtų visiskai tylėti...

Prelegentas čia kiek nuste-bintas, trumpai paminėjo, kad reikią elgtis kaip vyskupas Valandius daręs ir rūpintis žmonių švietimu. Bet galvojant šiuo klausimu plačiau, jog ir naiviausias žmogus supranta, kad šalia švietimo ir knygos, reikia ir ginklo ir akcijos, ir jei lietuviai, pvz. 1918 metais, nebūtų tik knygas skaitę ir neėmę ginklo prieš įvairius savo krašto okupantus, tai lietuviai nebūtų sukūrę nepriklausomą valstybę.

Vietomis prelegentas kalbėdamas priminė, kad nedidelę lietuvių tautą priešindamosi okupantai gali daugiau nukentėti. Bet laisvojo pasaulio lietuviai, minėdami liudnojo birželio ar Romo Kalantos bei kitų tautiečių pasiaukojimo įvykius, juk ne-skatina pavergtųjų brolių, kad jie ten tėvynėje stotų su kokiais surūdijusiais šautuvais prieš rusų tankus.

Ir kaip jie ten pagal aplinkybes elgtis turi, jie patys tai geriau nuvokia, ir ne mums, kavinėje sėdint, jų veiksmus vertinti ar kritikuoti. Istorija žino nemažai atsitikimų, kur žmonės dėl idėjos yra į ugnį ir mirtį eję.

Kultūringos tautos už laisvę žuvusius brolius gerbia ir deda prie paminklų vainikus, kaip tai darė ir čekai, kai jų studentas Palach, protestuodamas prieš rusų okupaciją, 1968 metais Pragos vidurinės mokyklos aikštėje susidegino.

Tylėjimas reiškia pritarimą

Vakarų Europos tautos jau iš senovės laikų yra žinomos posakis, kad tylėjimas reiškia pritarimą, ir tautų pavergimo veiksmuose šia nuomone yra ypač pasinaudoję rusai. Pvz. kai lenkų, lietuvių bajorai susiginėjo su karalium Augustu II, ginčo sprendime gavo progos įsikisti ir rusai. Su savo kariuomene apsupę Varšuvos seimą, rusai padiktavo savo numatytas sąlygas, kad netikėtumo užklupčiams seimo atstovams nebebuvo galimybės nei kalbėti, ir tas 1717 metų posėdis gavo nebylio arba tyliojo seimo vardą. O kai 1773 metais reikėjo Gardino seimui antrąjį Lenkijos, Lietuvos padalinimą patvirtinti, tai lenkų, lietuvių atstovai susimokė, protesto ženklą, nekalbėti, ir neatsakydami į rusų atstovų status klausimus, išsėdėjo seime tylėdami visą naktį. Rytmetį, rusų atstovas, kariuomenės aptemptame seime, pareiškė, kad seimo atstovų tylėjimas reiškia pritarimą. Ir antro padalinimo procedūra buvo baigta. (b. d.)

Dailininkai turėję akių sutrikimus

Kanados akių gydytojas dr. F. Vailer iš Toronto įrodinėja, kad tai, kas kartais vadinama įžymiųjų dailininkų "nepaprastu braižu", iš tikrųjų yra akių yda. Didysis prancūzų tapytojas Paul Cezanne (1839—1906) buvo trumparegis, todėl jo paveikslai neturi optinės perspektyvos, daug kur nėra natūralios spalvos ir potėpia turi aprėžtus kontūrus.

Anglų dailininkas John Constable (1776—1837) neskyrė raudonos ir žalos spalvos. Jo tapyboje nėra natūralių rudens spalvų. Kitas prancūzų dailininkas impresionistas Claude Monet (1840—1926) (ist. Monė) senatvėje susirgo akių liga, mažai tematė, bet vis tapydavo prie savo namų lelijas prūdę, sudarydamas tu "Nympheas" ištiesa ciklą. Taip pat "Nympheas et Agapanthes", "Fleurs Aquatiques". Paskutinis tapytas "Iris" paveikslas, dabar Marmot-tan muziejuje, Paryžiuje, tamsus, raudonos, geltonos spalvos neturi harmoningos visumos, kurią turi Monet ankstyvieji impresionistiniai paveikslai, kurių nemažai turi ir Chicagos Meno institutas.

Graikų kilmės ispanų dailininkas El Greco (1548—1625) tapė suplonintas ir ištęstas žmonių figūras. Mat, jo akys pasižymėjo astigmatizmu — optine akių yda, kai lęšiukas esti nesimetriškas ir per jį praėję šviesos spinduliai nesusikerta viename centre. Nufotografavus El Greco tapytą kardinolo Nino de Guevaros portretą per astigmatinį — 10 dioptrijų lęšį su 15° ašies pasvirimu, buvo gautas visai normalus žmogaus atvaizdas.

Apie kardinolą Nino de Guevarą, su kuriuo El Greco turėjo didelių ginčų ir buvo vienuolių persekiojamas, plačiau bus kitose vietose vėliau.

Gera funkcionuojant akies tinklainei, žmogus gali skirti šimtus spalvų atspalvių. Tačiau pasitaiko žmonių, kurie spalvų nemato teisingai arba jas kitaip atskiria. Jie painioja šviesiai žalią su tamsiai raudona, o purpuro spalvą su pilka.

Yra daltonistų, kurie sumaišo raudoną spalvą su žalia. Daltonas pats turėjo spalvų jausmą sutrikimą. Daltonas (1766—1844) nebuvo dailininkas, bet chemikas.

M. Šileikis

SKAMBINKITE DABAR
Į VERTINTI
JŪSŲ NAMĄ

ERWIN J.

MICHAELS

4637 So. Archer Ave.
(Prie 47-tos)

254-8500

MEMBER
RELO

MES TAIP PAT PARDUODAME VI-SUS CHICAGOS PRIEMIESCIUS IR 7,000 MIESTŲ JAV-SE PER RELO

Philomena sako:

- KAS NETAUPO ATEIČIAI, TAS
NESIRUOŠIA ŠVIESESNIAM IR
TINKAMESNIAM GYVENIMUI.

Socialinės apdraudos neužtenka pragyvenimui. Chicagos Savings bendrovės mokamus aukštus nuosimčius pridėjus prie Social Security, jau galima ramiau senatvės laukti ir gyvenimu džiaugtis. Chicago Savings moka 5.25% už paprastose sąskaitose laikomas santaupas, ir duoda 7.5% už sertifikatuose laikomus pinigus.

Šį metų Chicago Taupymo bendrovė švenčia savo Aukštinį Jubiliejų. Laimingiesiems duoda kelionę į Havajų salas, Disneyland, Las Vegas ir daug kitokių dovanų. Atsilankykite.

CHICAGO

savings and loan association

6245 south western avenue 476-7575

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

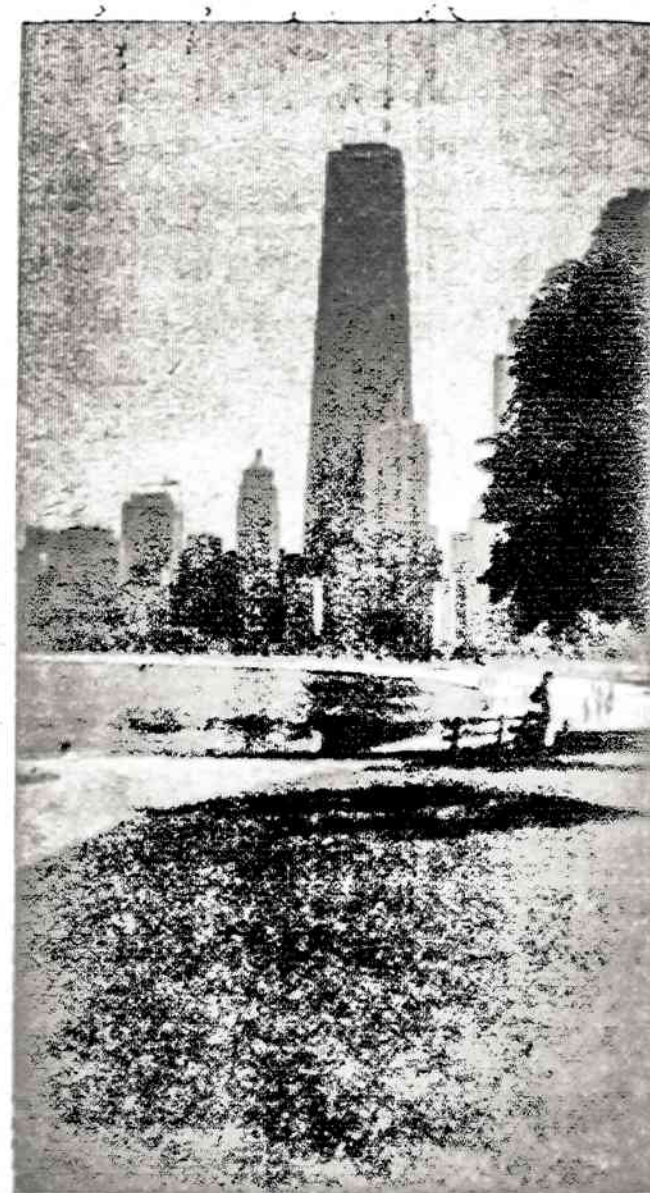
Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsąjusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Raginkite savo apylinkę
augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbų. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams išgyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/2%

PER ANNUM:
\$5,000.00 OR MORE
4 YEAR MATURITY

6 3/4%

\$5,000.00 OR MORE
30 MONTHS MATURITY

6 1/2%

\$2,500.00 OR MORE
1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-4100.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$24.00 per year; other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams \$24.00	trims mėnesiams \$6.50
pusei metų \$13.00	vienam mėnesiui \$2.50
trims mėnesiams \$7.50	
vienam mėnesiui \$3.00	
Kitose JAV vietose:	
metams \$22.00	
pusei metų \$12.00	

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Garbės Teismo sprendimas privalomas

Paskutinėmis dienomis visi Amerikos lietuviai labai plačiai svarsto klausimą, ar teismo sprendimas yra visiems privalomas, ar ne. Kad valstybės teismo sprendimas yra visiems privalomas, tai kiekvienam, rodos, turėtų būti aišku. Bet keliamos abejonės, ar organizacijos garbės teismo sprendimas yra privalomas visiems tos organizacijos nariams.

Atsiranda žmonių, kurie taip negalvoja. Jeigu organizacijos teismo sprendimas jiems naudingas, tai jie yra pasirošę ne tik patys paklusti, bet ir kitus tos organizacijos narius priversti teismo sprendimo klausyti. Bet jeigu teismo sprendimas jiems nepalankus, tai jie ne tik nesirengia teismo sprendimo klausyti, bet jie planuoja organizuotai nekreipti į jį jokio dėmesio. Jie elgiasi taip, tarytum teismas bylos nesvarstęs ir savo žodžio netaręs.

Teismas yra kiekvienos organizacijos neatskiriama dalimi. Kaip negali būti didesnės organizacijos be narių, be valdybos, taip negali jos būti ir be teismo. Teismas sprendžia nesusipratimus, kilusius tarp narių, tarp organizacijos padalinių, teismas interpretuoja paskelbtus, priimtus ir patikslintus gyvenime taikomus įstatus. Kiekvienas narys, įstodamas į organizaciją, pasižada elgtis pagal josios nuostatus, klausyti veikiančių patvarkymų ir paklusti teismo sprendimams.

Jeigu teismo sprendimas organizacijos nariui arba jo padaliniui yra neaiškus arba nevisai aiškus, tai jis turi teisę paprašyti teismą, kad neaiškų sprendimą, sakini arba žodį jam paaiškintų. Teisėjai gali nemokėti tiksliai išdėstyti savo minčių, jis gali neparinkti aiškių ir tikslių žodžių, teisėjai gali neturėti teismo praktinio darbo patirties, nemokėti formuluoti aiškaus sprendimo; jo sprendimas gali būti žodingas, vingiuotas ir netikslus. Toks gali būti ne tik teismo pirmininkas, bet ir kiti, arba net visi teismo nariai. Teisėjų nepatirtis, nemokėjimas aiškiai formuluoti savo minčių ir nesugebėjimas parašyti visiems suprantamo ir aiškaus sprendimo negali būti priežastimi sprendimo nevykdyti.

Reikia visuomet turėti galvoje, kad kiekviena organizacija siūlo ir renka teisėjais pačius geriausius ir padoriausius savo narius. Jeigu organizacija, visuotinas susirinkimas ar konferencija nepasituntę geresnių žmonių teisėjų pareigoms eiti, tai reikiška, kad toje organizacijoje geresnio proto, aiškesnės minties žmonių nebuvo. Byloms spręsti parinkti patys geriausieji. Jei-

KAZYS ALISAUSKAS

GENEROLŲ J. ČERNIAUS IR ST. RAŠTİKIO GARBĖS REIKALU

Naujienose š. m. birželio 1 d. tilpo straipsnis "Generolų Černiaus ir St. Raštikio garbės nariams ir St. Raštikio garbės nariams nepakelė". Pasirašė "P." Straipsnis parašytas su pagieža, iškraipant istorinius įvykius ir jų eigą. Nors su slapukais t. y. anoniminių straipsnių autoriais, neverta polemizuoti, tačiau šiuo kart šios taisyklės nepaisysiu, Mironas, pasilūkę generolus J.

gu teisėjų pareigas eina patys geriausieji, tai geriausiųjų sprendimas yra privalomas visiems organizacijos nariams.

Daug geriau, jeigu organizacija į teismus pasiunčia žmones, turinčius patirties teisingumui vykdyti. Jie lengviau orientuojasi ir aiškiau sprendimus formuluoja. Labai gerai, jeigu į teismus išrenkami teisės mokslą studijavusieji žmonės. Jiems lengviau suvokti sudėtingas problemas ir formuluoti aiškesnį sprendimą. Bet aukštą mokslą nėra būtina sąlyga teisėtumui administruoti. Teisėtumą gali administruoti ir paprasti žmonės. Gali ji administruoti ir visai bemoksliai.

Kiekvieną pavasarį ir vasarą Valencijoje posėdžiauja septynių teisėjų Vandens teismas. Jis sprendžia visas laukų laistymo, vandenteklių priežiūros, taisyms ir vandens paskirstymo bylas. Teisėjai yra paprasti ūkininkai, labai gerai suprantantieji vandens svarbą ir reikšmę derlingoje, bet sausoje Ispanijos žemėje. Kiekvienas vandens lašelis ūkininkui yra nepaprastai svarbus. Jie nėra baigę teisės mokslų ir nėra administravę teisėtumo. Bet jie moka skelbti aiškius sprendimus Jie baudžia kiekvieną ūkininką, kuris bando iš vandens kanalo paleisti daugiau vandens iš savo dirvas.

Vandens teismą Ispanijoje įvedė arabai. Jie išplano labai sudėtingus vandentekius, laistancius kiekvieno derlingo kalno pašlaitę, jie formulavo pagrindinius teisėtumo nuostatus ir sudarė dar ir šiandien veikiančią ir galiojantį Vandens teismą. Vandens teismo pirmininkas praneša teismo sprendimą gubernatoriui, kuris imasi priemonių sprendimui vykdyti. Ispanijoje buvo žiaurių karų, ispanai ištūmė iš krašto arabus, bet arabų vandentekiais jie dar ir šiandien naudojasi, o Vandens teismas dar ir šiandien veikia visoje Ispanijoje.

Jeigu organizacijos įvedė teismą arba garbės teismą, tai to teismo sprendimai yra privalomi visiems nariams, padaliniams ir atsakingiems pareigūnams. Teismo sprendimas yra privalomas eliniams organizacijos nariams, jis privalomas atsakingiems pareigūnams, jis privalomas aukščiausiems organams — tarybai, valdybai, pirmininkui, sekretoriui ir visiems. Susivienijimas Lietuvoje Amerikoje turi savo teismą. Teismas labai retai svarsto organizacijoje kylančius nesusipratimus. Bet SLA teismo sprendimus noriai vykdo ne tik aukščiausieji Susivienijimo pareigūnai, bet kiekvienas narys. Toje organizacijoje kiekvienas žino, kad teismo sprendimai yra galutiniai ir privalomi.

Jeigu kurios organizacijos keli pareigūnai kursto kitus neklausyti teismo sprendimo, tai jie griaua tos organizacijos pagrindus. Jokia organizacija negalės gyvuoti, jeigu nariai nesilaikys įstatų. Organizacija tikrai neklestės, jeigu nebus vykdomi garbės teismo sprendimai.

Cernių ir St. Raštikį pakelti L. V. S. "Ramovės" garbės nariais. A. Mironas referavo klausimą vykusiai, labai gražiai, kalbėjo trumpai, bet ilgiau nereikėjo, nes ramovėnai abu generolus gerai pažįsta. Sąjungos Centro Valdyba (K. Dabulevičius) pranešė, kad jie savo posėdyje svarstė šį klausimą, bet vieningos nuomonės nepriejo, tad jokio konkretaus pasiūlymo suvažiavimui nepatiekė. Daugeliui atstovų, kaip kad ir man, šis klausimas buvo netikėtas, užklupo nepasiruošus. Kai kurie skyrių atstovai pareiškė, kad skyriuose šis klausimas nebuvo svarstomas ir jie nebežino kaip elgtis, nebūti savo nuomonės, iš šalies stebint matėsi, kad atstovai yra pasimetę, lūkurioja, nebežino kaip elgtis. Esant tokiai padėčiai, buvo nutarta nesvarstyti ir iš darbotvarkės šį klausimą išimti. Nebuvo tinkamai paruošta, tad ir nebuvo svarstoma... Tikiu, kad šis klausimas praeis kitą kartą, generolams J. Černiui ir St. Raštikiui tenka palinkėti geros sveikatos.

Apie likvidacinę komisiją ir politinius įsakymus su J. Černiaus parašu, suvažiavimo metu visai nebuvo kalbėta ir net prisiminta. 2. Gen. St. Raštikis nieko ne likvidavo, atvirkščiai steigėsi Lietuvos kariuomenės turtą apsaugoti. Trumpu laiku ir esant baurioms sąlygoms mažai galėjo padaryti. Kad jisai buvo "pareiingas likvidatorius" yra dergalas, kuris ir pasiliks derгалu. Įvykių eiga štai kaip klostėsi:

Likvidavimas prasidėjo 1940 m. rugpjūčio mėn. pabaigoje. Vyr. krašto aps. ministerijos likvidacinė komisija buvo paskirta 1940 m. rugpjūčio 27 d. Ją sudarė: pirmininkas div. generolas V. Vitkauskas ir nariai brig. gen. A. Cepas ir beabejo raudonosios armijos atstovas gen. mjr. Šlionim.

Gen. St. Raštikis šion komisijon pakliuvo tik rugsėjo 26 dieną. Tuo laiku Lietuvos liaudies kariuomenė buvo jau ne tik likviduota, bet ir perkelta į rytinį Lietuvos pakraštį, Tebeliko tik kariuomenės sandėliai, kuriuos labai rūpėjo paimti rusams, ypačiai rusų XI armijos vadui, kurio štabas buvo Kaune. Komisija rezidavo Kaune, kas labai nepatiko rusams, žiūrėjo kaip į "arsų reakcinį organą", taip atvirai rusų aukšti pareigūnai kalbėjo Vilniuje.

Vieni politiniais sumetimais, kiti Lietuvos kariuomenės gėrybių esančių sandėliuose trokšdami, pasistengė šią komisiją likviduoti. Trumpą laiką šioje komisijoje dirbo ir generolas Antanas Gustaitis, Lietuvos karo aviacijos pažiba. Komisija tapo likviduota 1940 m. spalio 28 d. Gen. St. Raštikis šioje komisijoje išbuvo 1 mėn. ir 2 dienas. Likimas šios komisijos narių apgailėtinas, liūdnas. Gen. A. Gustaitis ir pulkininkai Rajekas su Urbeliu buvo išvežti į Sibirą ir ten žuvo. Gen. Barzda-Bradausko likimas nėra žinomas. Gen. St. Raštikiui didelių pastangų ir gerų žmonių dėka, pavyko pasprukti į Vokietiją, tačiau nukentėjo šeima. Žmona pasodino į kalėjimą, vaikus ir artimus giminaičius išvežė į Sibirą. Viso 15 asmenų.

Kodėl gen. V. Vitkauskas vengė dalyvauti komisijoje? Yra žinių, kad Vitkauskas dažnai lankydavosi Kaune. Kelionė iš Vilniaus į Kauną truko 2 val. 10 min. Manau, kad susitinkant samingai vengė, bijojo, kad "nesusiteptų bolševikų akyse" ir nenustotų pasitikėjimo. Bolševikų nuomone apie komisiją, gen. Vitkauskas gerai žinojo, tad ir atsisakė dalyvauti.

3. Generolui J. Černiui priklausė 1941 m. gegužės 1 d. įsakymas. Tačiau reikia žinoti, kad tas įsakymas yra grynai politinio — propagandinio turinio. Jisai jo nerašė ir nepasirašė. Politiniai propagandiniai įsakymai ir bendrai raštus, pas bolševikus rašo ir redaguoja polit-propagandos skyrius. Korpuso politkomisaris buvo: Carlov, Danilov ir Macijauskas. Jie parašo ir padeda parašus asmenų, kurių tik nori. Vargas tiems asmenims, kurie išdrįsta prieštarauti. Jie atsidurdavo už grotų, vėliau į Sibirą. Taip buvo ne tik pas mus Lietuvoje; Estijoje naudodavo generolo Laidonerio parašą, Latvijoje kariuomenės vado parašą. Parašą naudojo ne tik vietoje, bet ir į užsienį telegramoms siųsti. Pradžioje bolševikams pavykdavo prigauti, vėliau nesisekdavo. Reikia žinoti, kad bolševikai į Pabaltijo valstybes buvo prisiuntę apskriausius savo valdininkus — komisarų. Jie nesivaržė su priemonėmis. Kalbininkai yra rusai — bolševikai, tad koks reikalas verčia savus kaltinti ir plakti. "Vae viciis" — vargas nugalėtiems.

Bendrai apie Lietuvą ir jos kariuomenės tragediją yra gausi literatūra. Rašoma buvo vis pasiskiroms temomis. Nėra bendros — suvestos visų svarbesnių įvykių istorijos. Tokia knyga būtų būtina reikiama parašyti. Tačiau kas turi tuo rūpintis ar atlikti?

♦ Paprastai giriame kitus tik todėl, kad ir jie mus pagirtų.

♦ Yra priekaištų, kurie mus išaukština, ir pagyrimų, kurie pasmerkia.

Fordas vėl bus Chicagoje

Viceprezidentas Fordas, kurs paskutiniu laiku skraido iš vietos į vietą su prakalbomis "gelbėdamas" respublikonų partiją, pasakė kad jis neklusys patarimų lėtinai savo darbotvarkę ir kad šį penktadienį ir birželio 25 dieną bus Chicagoje, kur turi skautams pasakyti kalbą ir dalyvauti Amerikos Medikų Draugijos priešpiečiuose. Keliones sulėtinti Fordui pataręs ir pats prezidentas Nixonas.

UŽSAKYKITE DABAR TIK PER INTERTRADE EXPRESS CORP.

GERIAUSIA DOVANA I LIETUVĄ SPECIALIAUS RUBLIO CERTIFIKATAI

Yra geriausia Dovaną. Intertrade Express Corp. anksčiau tai sakydavo, o dabar taip sako įsų giminės.

Su jais jūsų giminės gali gauti ką tik jie nori už dalyvaujančios kamos. Yra tas pat kaip jėti ir krautvę su 100 dol. ir nupirkti ten prekių už 200 ar 300 dol. netgi daugiau.

INTERTRADE EXPRESS CORP. mielai atsiųs įrodymus visai veltui.

Specialaus Rublio Certifikatus galima pakeisti į paprastus rublius aukščiausiu kursu.

Pilnai garantuoti ir duoda greičiausią patarnavimą. Certifikatai yra pristatomi per 3 savaites. Specialaus Rublio kaina yra \$2.60.

Jokį primokėjimą nėra. Jūs galite siųsti bet kokią sumą.

Reikalaukite mūsų veltui siunčiamų iliustruotų katalogų.

UŽSAKYKITE DABAR UŽSAKYKITE TIK PER

INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23rd Street

Fifth Floor

New York, N. Y. 10010

Tel. 982-1530

SVARBU DĖL AUTOMOBILIŲ GREITAS PRISTATYMAS PILNAI GARANTUOTI

Pasirinkite iš šių naujų modelių

ZIGULI VAZ 2101 \$3494.00 Naujasis patobulintas. Exporto modelis

ZIGULI VAZ 2103 \$4007.00 ZIGULI VAZ 2102 \$3853.00 Station Wagon

Exporto modelis MOSKVITCH 412 IE \$3544.00 MOSKVITCH 408 IE \$3259.00 MOSKVITCH 426 IE \$3698.00

Station Wagon MOSKVITCH 427 IE \$3968.00 Station Wagon ZAPOROZHETS ZAZ 968 \$2234.00

ZAPOROZHETS ZAZ 968-E naujas \$2389.00

Reikalaukite mūsų specialaus Biuletenio su automobilių paviekliais. Dėl aptarnavimo ir dėvėtų drabužių ekskursantams iš SSRS taip pat reikalaukite specialiu katalogu.

Mes turime 25 metų patyrimą šiame biznyje ir daug tūkstančių patenkintų klientų.

(Bus daugiau)

SEKANČIOS DIENOS RYTAS VARŠUVOJE BUVO SKAIDRUS, SAULĖTAS. PUSRYČIAVOME PRIE ATVIRO LANGO, PRO KURĮ SU SAULE, SU GAIVIU ORU, ATEINANČIAIS ŠIS VIRŠAUS, SKVERBĖSI IR MAN LABAI NEJPRASTI GARSIAI, ATEINĄ ŠI APACIŲ — ŠIS PENKIŲ AUKŠTŲ DIDŽIULIO ŠULINIO DUGNO — ŠIS KIEMO. Į MANO KLAUSIAMĄJĮ SUSIRŪPINIMĄ PETRAS PAAIŠKINO, KAD ČIA SMUKIOSIOS PREKYBOS IR SMUKLAUS AMATO PASIŲLIU AIDAI. IŠ TIKRŲJŲ, SKARDUS MOTERS BALSAS, TARSİ TUŠČIOJE BAŽNYČIOJE VISU GARSU RAŽANČIŲ KALBĖTŲ, KARTOTE KARTOJO: "KAULUS PERKU, SKARMALUS PERKU, KAULUS..." (Kosci kupuje, galgany kupuje, kosci...). Po neilgos pertraukos pasigirsta jau visiškai priešingas ir greičio, ir gaidos atžvilgiais vyriškas bosas, tarsį pranašo: "Sulipdau stiklą, porcelianą ir fajansą, lempas, gaubtus, vazonus sulipdyti..." (Sklijam szklo, porcelan i fajans — lampy, klozzy, wazony do sklijania...). Po pertraukos ir vėl moteriškė, tarsį karunką giedotų: "Zemuoginiai apelsininiai po penkis skatikus, po penkis skatikus..." (Malinove pomerance po ipiec groszy, po pienc groszy...). Iš paskutiniosios "giesmės" galima spręsti, kad net užsieniniai vaisiai Varšuvoje, o ir Rusijoje anuomet nebuvo brangūs: 2 apelsinai kaštavo 5 kapeikas.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS" JOS VISAD RAŠO TEISYBĖ

PRAEITIES APYBRAIŽOS

Rašo JONAS VALAITIS

22

Ilgoką galą važiuojame Naujojo Pasaulio gatve, pravažiavę visą eilę įvairiausių pavadinimų skersinių gatvelių, pasiekėme erdvią labai plačią šalia gatvės skersinę Jeruzalės Alėją (Alleja Jeruzolimska). Ši alėja buvo pratęsta iki Vislos ir per Vislą iki Saso Pievos (Saska Kempa), pastačius išgarsintąjį Poniatovskio tiltą. Šis tiltas anuomet jau buvo statomas. Mudviejų vežikas pasuko į Jeruzalės Alėją ir neilgai trukęs privažiavo Maršalų gatvę (Marszalkowska), didžiausią ir žymiausią Varšuvos gatvių, lygiagrete Naujamajam Pasauliui. Čia paaiškėja ir labai nesudėtingas Varšuvos pagrindinis planas: dvi didžiosios lygiagrečios gatvės (Naujasis Pasaulis su jos tęsiniais ir Maršalų gatvė su daugybe statmenai šias dvi lygiagretes kertančiųjų skersinių gatvių.

Kai pasukom į Maršalų gatvę, tai jau čia pat sustojom prie 5 aukštų namo, pažymėto 91 nr. Petras Rimša samdėsi kambarį 5 aukšte, taip suplanuotam, kad jį varšuviečiai vadino viengungių ketvirtoku (cwartak kawalerski). Ketvirtoku jį vadino todėl, kad pirmasis aukštas buvo vadinamas parteriu, o viengungių todėl, kad čia buvo atskiri pigūs kambariai su durimis į išilginį koridorių. Virtuvė visai nebuvo. Daiktus į penktąjį aukštą reikėjo gabenis laiptais, nes keltuvo nebuvo — teko suprakaituoti. Nors lenkai didžiavosi, kad

Varšuva yra europietiškas didmiestis, bet keltuvų net Maršalų gatvės penkiaaukščiuose namuose nebuvo. Mažne visi namai penkiaaukščiai, kiti prie kito aklinau priglausti. Frontiniai įėjimai ne iš gatvės, o iš įvažiuojamųjų į kiemą arkų, arba iš kiemų. Kiemai išbetonuoti, pakankamai švarūs. Pagrindinės gatvės švarios, bet net tokia pagarsėjusi gatvė, kaip Maršalų, nors medžiu grįsta, bet plika — be medžių.

Bepraktikuodami su daiktais į penktąjį aukštą, nusprendėme, kad laimingiausi šiuose namuose yra tie, kurie gyvena parteryje. Paaikškėja, kad šių laimingųjų skaičiuje yra žymusis Varšuvos lietuvis Pesys, Varšuvos Lietuvių Draugijos pirmininkas. Pesys buvo stambios spauštuvės savininkas, turtingas varšuvietis, šių namų parterį turėjęs ir savo spauštuvę.

Naujakūryba

Išikurti Petro Rimšos kamabry nebuvo sunku, nors viengungių aukšte visiems gyventojams, kurių čia buvo apstu, patarnavo tikrai vienas apie 15 metų bernelis. Į kambarį, kuriame stovėjo sukrypusi geležinė loviukštė, labai jau primityvus stalielis ir dvi nusitrynusios lenktinės kėdės, buvo įgabenta ir ištiesta antroji geležinė loviukštė ir maišas su šiaudais. Tebetruko tikrai pagalvės, paklodės ir užklodės, kurias buvau pasiėmęs iš tėviškės. Tad naujakūrybai nedaug ištekliaus ir pastangų teikėjo. Viengungių aukšte kas norėjo, galėjo ir ištaigingiau įsikurti išgydamas bal-

dus ir kita pagal savo skonį ir kišenę. Nei man, nei mano draugui Petriui tuomet tokie dalykai nebuvo idomūs. Mudu užsikūrėme žibalinį virtuvę (primusą), išsivirėm arbatos, užkandžiavom atsi-vežtinių skilandžių ir dalinomės atsiminimais iš bendrojo gimtojo mudviejų kaimo ir lankos, kurioje gandydami tiek malonių dienelių praleidom.

Skulptorių Petrą Rimšą radau Varšuvoje bemėginantį iki tol neįprastą vaizdavimo būdą — inkrustavimą cinko skardoje sidabru. Tatai yra būdas, reikalingas labai didelio tikslumo, kruopštumo ir kantrybės darbe; be to, pagrindinis kompozicinis piešinys turi būti paruoštas iš anksto. Pirmąją mano gyvenimo Varšuvoje dieną teko matyti, kaip Petras, paruošęs skardoje piešinį, plonučiu piukleliu piaustinėjo įspausdamas sibargijas. Tuo būdu buvo sukurti inkrustaciniai paveiksai: Gologota, Mėnėsiena ir kt.

Besidalindami atsiminimais ir bespręsdami neįsprendžiamas meno problemas, nepajutome, kaip atėjo pietų laikas — reikėjo eiti pietauti. Pietavimo problema išsprendė labai paprastai: nuėjome į labai netoli buvusią pigią valgyklą, kurią Varšuvoje buvo nemažai, kurios buvo miesto globojamos, buvo paskirstytos įvairiose miesto vietose, buvo sužymėtos ir vadinamos numeriai. Šiose pigiose valgyklose (w taniakach) padavėjų nebuvo. Valgė čia pasiimdavo patys valgytojai, bet pietūs kaštavo tikrai 20 ar net 15 kapeikų.

"Do Karabasnikova"

TELEF.: PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLIS LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Antras ofisas —
8007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500
Pirma ligoninė pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR KLAPOMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMLOCK 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.
antradieniais ir penktadieniais nuo 1-5 val.
ir šeštadieniais 10-12 val.
Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL - KRAUČELIŲNAITĖ

AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2750 WEST 71st ST.
Telef.: 776-3717
Neatsiliepiu — skambinti
246-3900
Valandos pagal susitarimą.

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Kitu laiku tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį, penktadienį 2-4 val. vak. šeštadienį 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMLOCK 4-2123
Rezid. telefonai: GIBSON 8-6195
Pirma ligoninė pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonais HEMLOCK 4-2123. Jei neatsiliepiu, tai telefonais GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžiai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-11. 2850 West 63rd St., Chicago, ILL. 60629
Telef.: PROSPECT 6-5084

EAST CHICAGO, IND.

Prisiminti tragiškią įvykiai

LB East Chicago apylinkės valdyba š. m. birželio 9 d. suruošė Lietuvos tragiškųjų įvykių minėjimą.

Minėjimas pradėtas lietuviškomis mišiomis šv. Pranciškaus bažnyčioje. Mišių metu choras giedojo lietuviškas giesmes, o užbaigę galingu "Apsaugok Aukščiausiąs tą mylimą šalį". Tuojau po pamaldų, minėjimas buvo tęsiamas parapijos salėje.

Minėjimą atidarė apyl. pirm. Petras Andreika, primindamas susirinkusiems buvusius tragiškus įvykius ir minėdams susikaupti pagerbė žuvusius, mirusius ir nukankintus lietuvius. Maldą sukalbėjo kun. P. Jakulevičius.

Turiningą ir išsamią paskaitą skaitė Jonas Rimkūnas. Paskaitininkas nukėlė klausytojus į 1939 metus, kur tuoliai diktatoriai: Hitleris ir Stalinas slapta sutartimi pasidalino Pabaltijo ir kitas valstybes ir pradėjo pasaulinį karą. Karo ir tragiškųjų įvykių metu, nacių vykdydami pradžią tautos genocidą. Tūkstančiai lietuvių buvo išvežti darbams į Vokietiją, o kiti į koncentracijos stovyklas. Didelė mūsų pielių dalis buvo sunaikinta getuose ir krematoriumuose. Karo ir pokario metu, bemaž trečdalis tautos, buvo išstremta ar sunaikinta.

Senieji dar visa tai atsimena, nors laikas (jau 30 metų) dildo jų atsiminimus, bet jaunesniems (to nepergyvenusiems) yra tik istorija. Neženkta tik mokėti kalbėti lietuviškai ir jaustis lietuviu, bet reikia įsijungti į lietuviškus sąjūdžius ir padėti vergaujančiai tautai.

Paskaitininkas Jonas Rimkūnas savo žodį baigė tikėjimu, kad ir tauta ir išeivija atlaikys neatlaidų svetimųjų spaudimą ir išliks lietuviu.

Meninėjė dalyje viešnia Jūratė Tautvilaitė, pritardama gitara, padainavo kelias liaudies ir partizanų dainas, o mūsiškė Aušra Aukštuolytė paskaitė Mačernio "Penktoji vizija".

Pirmininkas Petras Andreika nuosirdžiai padėkojo visiems programos dalyviams ir abi mergaitės apdovanojo lietuvių ženkleliu, o mažoji Petričių Teresėlė įteikė rožių puokštę.

Minėjimas sutraukė pakankamą dalyvių skaičių, buvo gerai prarastas ir neperkrautas.

A. Jurgiškis

LOS ANGELES, CALIF.

Aprašydama Balso sukaktuvinių balių ir jo programą, per klaidą praleidau nepaminišes mūsų mielą jauną pianistę, kuri taip sėkmingai ir gražiai akompanavo solistams, Rasą Draugelytę.

Rasa jau nebe pirmą kartą sėkmingai pasirodė lietuviškoje scenoje ir ne tik kaip pianistė, bet dar ir kaip gabi fleitistė. Ponai Draugeliai be jos dar išaugino ir menininkų sūnų, kurs meistriskai virgdo smuiką ir taip pat akomponuoja solistams. Tai, be abejo, didelis kreditas priklauso tėvams, kurie išaugino vaikų menininkus ir galime džiaugtis, kad jaunoji karta užima tokias, nors ir praktiškas

Palaidotas Charles Radvilas

Praeitą šeštadienį, birželio 8 dieną, kazimierinėse kapinėse buvo palaidotas čikagiečiams plačiai pažįstamas Charles (Kazys, Kazimieras) Radvilas, Radzvilas.

Paskutinių metų jis turėjo butą S. Halsted gatvėje, visai prie 32-ros gatvės, vadinamame šukio name. Jis dažnai gyveno ne vienas, išnuomodamas kambarius vienam arba kartais net dviem viengungiams.

Kazys Radvilas atvažiavo į Ameriką dar prieš Pirmąjį pasaulinį karą, berods 1909 metais. Kur jis tada, gyveno, šandien negalėčiau pasakyti. Bet man teko susipažinti su juo, kai aš, atvažiavęs į Chicago, buvau apsigyvenęs pas Radvilos tėtį, turėjusį didelį namą Emerald gatvėje, visai netoli 34-tos gatvės. Atsimenu, jis kartais aplankydavo savo tėtį ir pasikalbėdavo apie Lietuvos liikusius gimnaisčius.

Radvilas buvo nepaprastai tylus žmogus. Jis mėgdavo pasikalbėti įvairiais visuomeniniais klausimais, bet apie savo asmeniškus reikalus jis mažai kam tepasakojo. Aš Radvilą pažinau gana seniai. Visą laiką susitikdavom kiekviename didesniame lietuvių rengime. Jis padėdavo ruošti piknikus, vakarus ir koncertus. Paskutinių dešimtmečių jis nuveždavo ir parveždavo lietuvius į Naujųjų piknikus. Teko patirti, kad jis padėdavo išvežioti Sandarą.

Radvilai patiko Amerikos Lietuvių Taryba. Josios darbą jis sekė ir dažnai paremdavo auką.

Radvilas mėgo dainuoti. Jis turėjo gražų tenoro balsą. Radvilas priklausė "Pirmyn" chorui ir dainavo kiekviename koncerte. Jis būdavo parengtas, atvykdavo į repetitijas, o vėliau visuomet dainuodavo suruoštuose koncertuose.

Radvilas turėjo žmoną ir nedėkingas, bet mums lietuviams meniškai labai svarbias pozicijas.

Lietuviškoji Los Angeles visuomenė laukia ir daugiau tų gabių ir talentingų jaunųjų pasirodymų lietuviškoje scenoje.

J. Kb.

Jono Valausko pareiškimas

Kad ekspertams nereikėtų daryti klaidų, aiškiaregiams nereikėtų tapti trumparagiais, piktos valios kurstytojams nepavyktų sukelti tarpusavės nesantaikos, ir kad niekam nereikėtų veltui sukli galvos, pranešu, kad Floridos korespondencijų, atspausdintų Naujųjų 102 ir 122 numeruose, aš nerašiau.

Gražiai augančių mūsų kolonijai būtų naudingiau, jei jų paskutinės savo jėgas skirtume konstruktiviam darbui prieš priešiną visų bendrą kovą — okupantų rusų.

Su pagarba Jonas Valauskas

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Štai nei snaudžia, nei miega Izraelio sargas". — Psalmė 121:4.

Pagalvok apie Visagalio išmintį, kuri niekad nenusilpnėja; apie neklystantį jo sprendimą, apie jo neklystantį išmintį, kuri planuoja ir tvarko viską tiksliai amžiniams laikams, apie galybę ir gudrumą, galintį paversti sau visus priešingus elementus, gyvius ir negyvus, ir priversti visus, kad bendrai tarnautų jo garbingui ir labdariniam sumanymui įvykdyti. Pamatyk apie tą, kuris niekad nepavargsta ir nepailsta ir nesiliauja budėti, kurio akis niekad neužimerkia, ir ausis niekad neužsidaro, ir kuris žino visus plačių erdvių reikalus. "Argi tu tai nežinai, arba ar tu negirdėjai, kad Viešpats, amžinasis Dievas, kurs sutvėrė žemės pakraščius, jis nepailsta ir nepavargsta ir jo išmintis neištiriama". — Iza, 40:28.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

ŠV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRY'S MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRY'S MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicagos

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANCE
PATARNAVI
MAS DIENA
IR NAKTLI

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

(LACKAWCZ)

2424 WEST 65th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

PRISIMINDAMI

Dešimt metų po Jo mirties

ALBERTĄ KORSAKĄ (ALBERT KORSAK)

(Kovo 17, 1917 — Birželio 15, 1964)

Nuliūdę lieka:

JO DUKTĖ IR VYRAS: Laura (Korsakaitė) Alminienė ir Mindaugas C. Alminas,

JO MOTINA: Ponia William J. Zieck (Julija Milkintaitė Korsakienė Zakaitienė),

JO DUKTEREČIA: Dijana (Sluzenskaitė) Purvis,

JO GIMINĖS:

Dėdė — Williamas Korsakas ir Pusseserė — Florencija Korsakaitė,

Albinas ir Ona Sluzenskai,

Domicelė Jankauskienė,

Frankas ir Petronėlė Slušinskai ir jo draugai.

REMEMBERING

ALBERT KORSAK

(ALBERTAS KORSAKAS)

(March 17, 1917. June 15, 1964)

On the Tenth Anniversary of his passing:

HIS DAUGHTER Laura (Korsak) Alminas and Her Husband M. C. Alminas,

HIS MOTHER Mrs. Julia Zieck,

HIS NIECE Mrs. Diana (Sluzenski) Purvis and her husband Mr. Larry Purvis,

HIS UNCLE Mr. William Korsak and his Cousin Miss Florence Korsak,

OTHER RELATIVES:

Mr. and Mrs. Albin Sluzenski,

Mrs. Vincent Jankauski,

Mr. and Mrs. Frank Slušinskis and his friends.

RANGE
FIRE IS
WILDFIRE

Rūpinasi Bendruomenės reikalais

JAV LB Marquette Parko apylinkės narių gausus susirinkimas įvyko birželio mėn. 10 d., parapijos salėje, 6820 So. Washenaw Ave. Susirinkimą pradėjo Jonas Vaičiūnas ir pravedė Juozas Bagdžius.

Dr. Z. Danilevičius turėjo turiningą paskaitą — Lietuvių Bendruomenės reikalai šių dienų sviesoje. Mokytoja M. Petraitienė padarė pranešimą apie L. M. skirtą vadovėlių "Tėvų nameliai brangūs". Naujienų redaktorius A. Pužauskas pranešė apie šių dienų lietuviškąją spaudą, jos indėlį lietuvių išlaikyti, kultūrai puoselėti ir t. t. Vykusio diskusijos L. B. reikalais, kuriose gyvai reiškesi Dr. J. Adomavičius, A. Budreckas, J. Jasaitis, St. Grigaravičius ir kiti.

Susirinkimas praėjo kultūringai ir baigėsi lietuvių Tautos himnu.

Stasys Patlaba

Sujudimas policijoje dėl moterų patrulių

Chicago policijos superintendente James Rochfordo sumanymo skirti moteris policininkes patruliavimo tarnybai poromis su vyrais patruliais, sukėlė nemažą audrą "vandens šaukšte". Vyrai policininkai savo viršininko sumanymą suliko atsargiai — nei už nei prieš, bet žymiai kitaip tą žinią sutik policininkų žmonos.

"Reikalas liečia ne seksą, o saugumą", pasakė Mrs. Barbara Hanlon, policininkų žmonių draugijos pirmininkė, gavusi iš kitų žmonių 100 laišku, kuriuose jos pasisako prieš tai, kad jų vyrai važinėtu automobiliais patruliuoti poromis su moterimis.

Mrs. Hanlon paaiškino, kad policininkų žmonos turės naują rūpestį dėl savo vyrų saugumo tokiais atvejais, kur patruliams tenka susidurti su pavojingais piktadariais ir vyrais patulius daugiau saugos savo

partneres ne kaip savo gyvybę. Šiuo metu policijoje tarnauja 102 moterys ir dar 60 jaunu moterų yra apmokomos policininko pareigų, bet visos moterys iki šiol eina pareigas institucijose ir moterų kalėjimuose.

Arkidioclezija reikalauja \$320,000 kunigo palikimo

Chicago katalikų arkidioclezija iškėlė bylą atgauti \$320,000 turtą, kurio 85% paliko St. Bedes bažnyčiai, Ingleside, miręs kunigas John F. Coleman, 10 nuosimčių Prisikėlimo seserims ir 5% Adolorata Villa seserims. Beveik 92 nuosimčiai tos \$320,000 sumos yra ne pinigai, o akcijos ir bonai.

Skunde Probate teismui Waukegan arkidioclezija tvirtina, kad kun. John F. Coleman, kurs mirė pernai balandžio mėnesį būdamas 82 metų amžiaus, tą turtą pasilaikė ne teisėtai, nleko apie jį nepranešdamas savo vyriausybei.

Human Relations komisijos direktorė, ir būrys moterų suorganizavo "Susirūpinusių Moterų koaliciją tikslu įtraukti į talką Chicago visuomenę į talką policijai karui su kriminalu. Mrs. Seals patenkinta pažanga, kokią ta piliečių mobilizacija padariusi. Ji pareiškė: "Dabar mes savo grupei turime vyrų pagalbą ir mūsų veiklą remia Nacionalinė Krikščionių ir Žydų Konferencija. Karui su kriminalu vieningai jungiasi baltieji ir juodieji ir rudieji".

TRUMPAI

— Alto pirmininko Dr. Kazio Bobelio raštas atspausdintas Triumph žurnalo 6 nr. dėkoti už straipsnį "Lithuania: The Tragedy and the Triumph". Jame tarp kitko rašoma: "Pasi-baisėtinos kančios pergyvenimai Lietuvos ir kitų pavergtų tautų žmonių turi būti keliama viešumon. Šiose atodėkio su Sov. Sąjunga dienosė neturėtų būti pamirštas ar nustumtas į šalį Lietuvos liūdnas likimas".

— Vytautas A. Pakalnis, Columbus, Ohio, atsiliepė į Naujienų jubiliejinį metų platinimo vaju, užsisakydamas jas vieneriems metams. Malonu išgirsti atsiliepimus iš tolimesnių vietovių, kurias jau pradeda pasiekti vajuas sąjūdžio balsai.

— Bronius Aušra, Juno Beach, Florida, atkreipė savo dėmesį į Naujienas vajuas proga ir jas užsisakė vieneriems metams. Naujasis mūsų skaitytas buvo ir yra aktyvus kovotojas už Lietuvos laisvę, Lietuvos kariuomenės karininkas — kapitonas. Kaip ir daugelis aktyvistų, B. Aušra naudoja šiuo laiku efektingiausią ginklą — spaudą, remdamas ją savo raštais ir plitimu, kad mūsų ir pavergtų brolių balsas nepaliaujamai aidėtų plačiame pasaulyje, kad nesklisyt jame nepalankios nuotaikos. Naujienų skaitytojams bus malonu susipažinti su p. B. Aušros raštais ir mintimis Lietuvos bei lietuvių reikalais.

— Stasys Gasiūnas iš Marquette Parko apylinkės parėmė Jubiliejinį metų platinimo pastangas, užsisakydamas Naujienas vieneriems metams. Naujasis mūsų skaitytojai yra žinomi visuomenėje. Zita Kevalaitė - Visockienė yra žinoma aktorė ir mūsų teatro bei scenos meno pažiba, mielai dalyvaujanti kultūrinių parengimų programose ir visuomet visuomenės mylima ir laukiama. Al. Visockis yra vienos didžiausių spaustuvės viceprezidentas ir Tyrimu bei technikos skyriaus vedėjas. Naujienų vadovybė visiems naujiesiems skaitytojams dėkoja už dėmesį, taip pat dėkinga asmenims, kurie savo anlikoje padaro teigiamos įtakos.

— Stud. Karen M. Kubilius ir Audronė E. Vyšnia gavo padėkos raštus iš Illinois universiteto Circle campus vadovybės ir yra priimtoms į aktyviųjų studentų garbės draugiją už aktyvią veiklą studentų bendruomenėje.

— Kard. Joseph Mindszenty atvyks į Chicago birželio 22 d. 10 val. pro O'Hare aerodromą. Jį pasitiks kard. Cody ir lydės jį Sv. Vardo katedrą prie State ir Huron St., kur 11:30 val. laimins susirinkusius. Mišios bus 12:10 val. Priėmimas bus 21 E. Chicago Ave. tuoj po mišių, apie 1 val., o 2 val. su automobilių procesija vyks į vengrų šv. Stepono bažnyčią, 2015 W. August

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia
MOLD MAKERS
MOLD REPAIRMEN
MOLDING
MACHINE
MAINTENANCE
Contact JACK BOEKELOO
568-6500

AUTO BODY COMBINATION MAN
Top salary, hospitalization, vacation and paid holidays.
Must speak some English.
MAYER'S AUTO
6835 W. IRVING PARK RD.
KI 5-5500

ENGINEER
Resident building engineer for near north luxury co-op apartment building. Apartment available with position.
Call C. WESTSMITH
751-0900
Monday thru Friday.

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia
ALTERATIONS
SEAMSTRESS
Full or Part - Time
BETTY PAT'S BRIDAL
4230 SO. ARCHER
VI 7-4312

HOUSEKEEPER — LIGHT COOKING
Start July 1st. 2 adults, one 2 year old boy. Own room, bath, colored TV, top salary and house for right person. Recent references and English necessary. Northern suburb. 20 miles from downtown.
446-7162

RENTING IN GENERAL
Nuomos
MARQUETTE PARKE
ARBA BRIGHTON PARKE
motina ir sūnus pageduotą išnuomotį 6 kambarių butą, o dar geriau išnuomotį. Norintieji toki butą išnuomoti, prašome paskambinti RE 7-7370

ta Blvd. 3-30 val. tos bažnyčios salėje bus priėmimas. Iškilnių koordinatorių yra Edwin C. J. Pajor, pirm. kard. Mindszenty fondo, kuris su lietuviams palai-ko ryšius per vysk. Vincentą Brizgį.

— Leo Venckus iš Marquette Parko apylinkės baigė elektronikos dalykų ir namų apyvokos daiktų aptarnavimo kursų. Jis dirba Ford city Prekybos centro J. C. Penney krautuvėse.

— Zuzana Zalatorytė baigė antrąją Kennedy aukšt. mokyklą. Studijuos medicinos biologiją Illinois universitete.

— A. Senkus išrinktas Lietuvių studentų klubo pirmininku Toronto universitete. Kiti valdybos nariai: S. Dudaitė, D. Juozapavičiūtė, T. Jurėnaitė ir H. Smailys. Jie jau planuoja kaip priimti šiaurės Amerikos Lietuvių Studentų S-gos saskrydžio dalyvius š. m. lapkričio 28—30 d.

♦ Hot Springs, Arkansas, saugiausiai investuosite savo pinigų pirkdami dabar 2 akry sklypus gražioje ir sveikoje vietoje. Pastatome namus. Tel. (312) 448-1456. (Pr).

♦ Elektros įvedimai, patysmai. Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose. Dirbu greit, garantuoti ir sąžiningai.
Klaudijus Pumputis,
4358 So. Washenaw Ave.
Tel. 927-3559.
(Pr).

♦ Lietuviškasis "Gintaras" Michigano pakrantės kopose vėl pradeda vasarojimo sezoną. Dėl rezervacijų prašoma skambinti tel. 616 — 469-3298 arba rašyti: 15860 Lake Shore Dr., Union Pier, Mich. 49129. (Pr).

♦ Dailininko A. Petrikonio tapybos paroda atdara 7 dienas savaitėje, nuo 10 ryto iki 6 val. vakaro. Pirmadienį, ketvirtadienį ir penktadienį — iki 9 val. vakaro. Marquette Meno Galerija, 3215 West 63rd St. (Prie Kedzie Ave). Tel.: 436-2112. Paroda tęsis iki birželio 23 dienų.
(Pr).

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS
DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI
VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
J. BACEVICIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

PENKI BUTAI IR 2 BIZNIO PATALPOS. Gražus namas Marquette Parko centre. Palikimas — reikia skubiai parduoti.
DVIEJU MIEGAMŲ BUNGALOW gerai užlaikytas, prie pat Marquette Parko.
NOTARY PUBLIC
Draudimo Informacijos
INSURANCE
ŠIMAITIS REALTY
Tel. 436-7878
2951 W. 63rd St. (prie Sacramento)

62-TRA IR MAYFIELD
Pasididžiavimo verta rezidencija, labai geros konstrukcijos. Tokiu dabar daugiau nestatoma kaip šios gražuolės. 6 puikiai ir dideli kambariai, 4 la-bai patrauklius miegamieji. Visas namas turi oro vėsinimą. Puikiai sukabintai geriausias medis užbaigimui ir durims. 2 mašinos garažas su radio bangomis atidaromomis durimis. Nėra geresnio ir vertingesnio namo šioje labai geroje apylinkėje. Paskubėkite. Skambinkite stebukladariui. Skambinkite MICHAEL'S dabar. Kalbame lietuviškai.
254-8500

FOR SALE
2 bedroom yellow brick bungalow with finished attic and basement. Tiled kitchen and bath. 1 1/2 car brick garage. Stainless steel windows. Near schools and stores.
63rd and Pulaski vicinity.
735-7065
MARQUETTE PARKE
Savininkas parduoda 19 m. mūrinį namą, 2 butai po 6 kambarius. Skambinti HE 4-0061.

STEBUKLINGAS PIRKINYS
\$13,500
Netoli 61-mos ir Kenneth 5 kambarių namas, apkalta aluminijaus plokštėmis, su 3 miegamaisiais. Reikalingas savininko priežiūros ir darščios, mylinčios savo nuosavybę, rankos. Tik sklypas yra vertas tu pinigų. Mokesčiai siekė tik \$130 metams. Žema pragyvenimo kaina aukščiausios kokybės vietoje.
Skambinkite stebukladariui. Skambinkite MICHAEL'S dabar. Kalbame lietuviškai.
254-8500

RESORTS AND VACATIONING
Kurortai ir Atostogų Vietos
WISCONSIN DELLS
Lietuvių kolonijoj išnuomojamas vasarnamis ant Wisconsin upės kranto. Visi patogumai.
Skambinti 312 — 426-6081.

LIETUVIS FOTOGRAFAS
Nuotraukos vestuvėms, portretai vaikams, pirmajam komunijai, pagyvenusiems ir seimoms.
Darbas atliekamas labai sąžiningai, pagal naują 1974 m. spalvotų fotografijos metodą.
Kreipkitės šiuo adresu:
ALOYZAS ŽEPULIS
44 Marwood Dr. New Britain, Conn. 06053. Tel. 223-5935
Skambinant už Conn. ribų.
Tel. (203) 223-5935

LIETUVIS FOTOGRAFAS
Nuotraukos vestuvėms, portretai vaikams, pirmajam komunijai, pagyvenusiems ir seimoms.
Darbas atliekamas labai sąžiningai, pagal naują 1974 m. spalvotų fotografijos metodą.
Kreipkitės šiuo adresu:
ALOYZAS ŽEPULIS
44 Marwood Dr. New Britain, Conn. 06053. Tel. 223-5935
Skambinant už Conn. ribų.
Tel. (203) 223-5935

Didžiausias kailių pasirinkimas
pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje
NORMANA BURŠTEINA
Tel. 263-5826 (jaitaigos)
677-8489 (buto)
185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

D E M E S I O
52—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$104 metams automobilio Liability apdraudimas.
Kreipkitės
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Tief. 434-4660

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusiu darbininku. Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbauskas, sav.

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJENOMS šiemet suėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, geriant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmūnų ir atliekant būtiną pareigą amžinam lietuviybės išlikimui skelbiamas Naujienų platinimo vaju.

NAUJENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėrius su okupantais ar jų įgaliotniais.

NAUJENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJENOS atstovauja tviląją lietuvių daugumą šiais pasimetimo, retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems įdomios, naudingos ir reikalingos, net būtinės. Ne veltui, geros draugijos girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajuas komisija Jubiliejinį metų progą skelbdama platinimo vaju kreipiasi į visus lietuvių pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsiprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos išeivijos, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuvių reikalų renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$24.00, pusei metų — \$13.00, trims mėn. — \$7.50, vieneriems mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$22.00, pusei metų — \$12.00, vieneriems mėn. — 2.50. Užsieniuose — \$25.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitę nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu dol. Naujienų prenumeratai, Jubiliejinio vajuas proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajuas proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių išpareigojimų.

PADARDE IR VARDAS

ADRESAS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENĖ
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. * Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, SALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, saldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certificatai.
V. VALANTINAS

Jau kuris laikas atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje
CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA
Aleksandro Ambrose knyga, aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kaina \$8.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.
Knygoje aprašyta pirmas Chicagoan atžalavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugia, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentuoti katalikiškų, socialistinių, laisvamanisčių ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.
Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį
AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJS DRAUGIJOS
vardu ir pasiųsti:
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

LIETUVIS DAŽYTOJAS
4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)
Dažo namus iš lauko ir iš vidaus.
Darbas garantuotas.
Nuo 5 iki 8 val. vak.
skambinti YA 7-9107
STASYS ŠAKINIS

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapalis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

M. A. ŠIMKUS
Real Estate, Notary Public, INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai. Pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Talsymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: Rpublic 7-1941

NAUJAS ADRESAS
Leonardo Eringio
LEONARD'S "TEXACO"
6801 W. 87 STREET
Oak Lawn, Illinois
Telef. 598-9776

AL. IRIGNAS
TALSAISME
VISOKIUS AUTOMOBILIUS
Greitas ir sąžiningas darbas, kaina nebrangi.
Telefonuoti 778-9523 — TEXACO
58-tos ir Western Avenue kampas

PUSMEČIUI 52 DOLERIAI
(10/20/5/UM)
Pensininkams automobilijū
APDRAUDA
Amžius 62—80
J. BACEVICIUS 778-2233

LIETUVIS DAŽYTOJAS
4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)
Dažo namus iš lauko ir iš vidaus.
Darbas garantuotas.
Nuo 5 iki 8 val. vak.
skambinti YA 7-9107
STASYS ŠAKINIS